

Ára 10 fillér (3 lei)

MAGYAR LAPOK

Nemzeti Múzeumi Könyvtár
Budapest

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

IX. évfolyam, 236 (2520) szám.

Kedd

Nagyvárad, 1940 november 5

A polgári közigazgatás működésbe lépése az újonnan visszacsatolt országterületeken

Kormányrendelet a vasárnapi hivatalos lapban. A törvényhatósági bizottságok megalakítása még e héten megtörténik a megyékben. Harminc tag a megyebizottságokban, húsz és tíz tag a községi képviselőtestületekben

Budapest. (MTI.) A hivatalos lap vasárnapi számában megjelent a kormány rendelete a visszacsatolt keleti és erdélyi terület közigazgatásáról.

A rendelet arról intézkedik, hogy a visszacsatolt részek egész területén a polgári közigazgatás megkezdje működését, mielőtt a törvényhatóságok, illetőleg városok és községek tisztviselőit kinevezték.

Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter tegnap Teleki Pál gróf miniszterelnökkel hosszasan tárgyalt erről a kérdéstről.

Jól tájékozott körökben úgy tudják, hogy a tisztviselői kinevezések a legrövidebb idő alatt megtörténnek és a polgári közigazgatás néhány nap alatt megkezdje működését. Az erdélyi területek vármegyéiben még ezen a héten intézkednek a törvényhatósági bizottságok megalakulásáról. Azokban a vármegyékben természetesen, mint például Szatmárban és Biharban, amelyeknek területe kiegészült, nem lesz új választás, hanem a bizottságot kiegészítik. A kormány

rendelete úgy intézkedik, hogy a képviselőtestületeknek megyénként 30, nagyközségekben húsz, kisközségekben tíz tagja legyen.

Nagyszabású útépitési munkálatok a Székelyföld forgalmi bekapcsolódására

Varga József miniszter szemleúttja a hely színein. — Több ezer munkás dolgozik az utakon. — A honvédség műszaki csapatai a Marosvásárhely—Kolozsvár között keskenyvágányú vasúti összeköttetést decemberre kiépítik.

Budapest. (MTI.) Varga József dr. kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter Algyay Pál dr. államtitkár kíséretében három napi szemleúttján megtekintette az erdélyi területre szoruló sűrűsítő és vasútépitéseket, amely építések Erdély legégetőbb közlekedési problémájának, a Székelyföldnek az ország közlekedési hálózatába való bekapcsolását jelentik. A határ megvonás következtében ugyanis nincs közvet-

A tisztviselők kinevezés útján kapják meghívatásukat. — Képzettség megkövetelése az állásokra.

A vármegyei és városi tisztviselőket a belügyminiszter, a segédhivatali tisztviselőket és a segédszemélyzetet a városokban a polgármester, a községi tisztviselőket a körjegyző kivételével a főszolgabíró nevezi ki. A tisztviselőktől általában azt a képzettséget követelik, amelyet a jelenleg érvényben lévő törvények szabnak meg. A rendelet mégis kivételt tesz a keleti és erdélyi területen kijelölendő tisztviselőkkel és kimondja, hogy olyanokat is kinevezhetnek, akik az anyaország területén 1921. jún. 26. előtt, illetve a megszállt erdélyi területen 1940. augusztus 30-ig érvényben lévő szabályok szerint az illető állásokra megfelelő képzéssel rendelkeztek. Az állásokat pályázat nélkül töltik be. A vármegyék, városok és községek első feladata az lesz, hogy jövő évi költségvetésüket előkészítsék.

len vasúti összeköttetés a Székelyföld és az ország többi része között. A miniszter intézkedésére már a bevonulás után nyomban megindultak az ideiglenes helyreállítási munkálatok.

A miniszter pénteken megtekintette a nagyszabású útépitési munkálatokat, amelyeknél jelenleg mintegy 1500 munkást foglalkoztatnak. Megtekintette Marosvásárhelytől Kolozsvár—Nagyidáig vezető keskenyvágányú vasútvonal Szászlekenőig való meghosszabbításának munkálatait. Ennek a mintegy 16 km hosszú új vasútvonalnak építését a honvédség műszaki csapatai végzik. Az építés előreláthatólag decemberben befejeződik és habár egyelőre csak keskenyvágányú vonal segítségével, de ezáltal még is létrejön a közvetlen vasúti összeköttetés a Székelyfölddel.

Szombaton a miniszter a Szeretfalva és Magyaró között épülő vasúti fővonal munkálatait tekintette meg. Ezen a szakaszon egy 650 méter hosszú alagút épül, amelynél az előbevégek előkészítése már meg is kezdődött. Az épülő vasútvonal közelében út is készül Manor, Felsőrépa és Dieznajó községek között, amely út második közúti összeköttetést létesít a Székelyföld felé.

A miniszter gépkocsin folytatta útját Désen át Szatmárnémetibe, közben megemlékezett az útvonalon folyamatban lévő karbantartási munkálatokról. Máris több ezer munkás, sok száz fuvaros és több, mint 40 gőzhenger dolgozik azon, hogy a 22 éves román uralom alatt teljesen tönkrement közutakat fokozatosan helyreállítsák.

Elnökválasztási harc Amerikában

Roosevelt ellenjelöltje az utóbbi napokban nagyon előnyomult. Mindkét jelölt a keddi választás előtt még rádióban szól a választókhöz

Newyork (Reuter) Roosevelt és Wilkie szombati beszédében csúcspontjára érkezett a választási harc, amely az Egyesült Államok történelmének egyik legfigyelemreméltóbb választási küzdelme. Ebben a pillanatban a politikai jósok nagyon ingadoznak abban, vajjon a keddi választáson melyik jelölt nyeri el a többséget és a választás eredménye alapján ki fogja vezetni négy éven át az Egyesült Államok ügyeit. Több megfigyelő szerint a köztársasági jelölt az utóbbi napokban nagy tért nyert. A két jelölt hírlapja este a választás előestéjén rádióbeszédet intéz a választókhöz. A választás eredményét még egyáltalán nem lehet megjósolni. A két ellenfél egyformán bizakodik saját győzelmében. (MTI.)

Newyork (Stefani): Roosevelt, aki a választási hadjárat felbeszárkításával visszatért

Washingtonba, hogy találkozzék Hull és Welles államtitkárokkal és értesüljön a nemzetközi helyzet legújabb híreiről, ma ismét a Hydeparkba megy, ahol este utolsó választási beszédét mondja. Legutóbbi clevelandi beszédében kijelentette, hogy újramegválasztása esetén negyedszer már nem vállalja jelöltséget. (MTI.)

Mindkét jelölt angolbarát.

Róma (MTI): A „Resto del Carlino” szerint nemzetközi szempontból nem változtat a helyzeten, hogy Roosevelt vagy Wilkie lesz-e az új elnök. Amerika régi nagy elnökei az európai ügyektől való teljes távollétét javasolták, a mostani jelöltek határozottan angolbarátok és ez a tény annál szomorúbb, mivel Roosevelt holland, Wilkie pedig német eredetű családból származik.

Anglia és a Szovjet diplomáciai harca a Duna miatt

A moszkvai angol nagykövet jegyzéket nyújtott át, melyben a semlegesség megsértésével vádolta meg a Szovjetet. — A moszkvai kormány helytelennek nyilvánította és nem vette tudomásul az angol jegyzéket

Moszkva. (Német Távírti Iroda). Hivatalosan jelentik:

Cripps moszkvai angol nagykövet október huszonkilencedikén Molotov külügyi népbiztosnak jegyzéket nyújtott át, amelyben az angol kormány tiltakozott a szovjet kormány új Duna-bizottság megalakításának szükségessége és Szovjet-Oroszország képviselőinek Német- és Olaszország, valamint Románia képviselőivel Bukarestben folytatandó megbeszéléseken való részvétele tárgyában alkotott határozat ellen. Az angol kormány abból a felfogásból indul ki, hogy a Szovjet eljárása a semlegesség megsértését jelenti és kijelenti, hogy az angol kormány nem ismerhet el semmiféle olyan megállapodást, amely fennálló szerződést megsérthetne, sőt az angol kormány e kérdéssel kapcsolatban kénytelen minden jogot fenntartani.

November 2-án a helyettes külügyi népbiztos fogadta az angol nagykövetet és a szovjet-kormány nevében jegyzéket nyújtott át, amelyben a Szovjet kijelenti, hogy kénytelen helytelennek nyilvánítani az angol kormányt az az állítását, amely szerint új Duna-bizottság alakításának a szovjet-kormánytól elismert szükségessége és Szovjet-Oroszország részvétele a bukaresti tárgyalásokon a semlegesség megsértését jelenti. Az új Duna-bizottság megalakítása Szovjet-Oroszország, valamint a

Duna mentén vagy a Dunához közel lévő államok részvételével helyreállítását jelentené annak az igazságnak, amelyet a versaillesi szerződés, valamint más szerződések megsértettek, amelyek alapján Szovjet-Oroszországot kihagyták a nemzetközi és európai Duna-bizottságból, míg ugyanakkor ezekben az angol kormány vezető szerepet játszott. A Duna-bizottságnak a természet rendje szerint azoknak az államoknak képviselőiből kell állania, amelyek a Duna mentén vannak vagy szoros kapcsolatban állanak a Dunával. Nyilvánvaló, hogy a Dunától több ezer kilométernyire lévő Nagybritannia nem sorozható ezek közé. Nyilvánvaló továbbá, hogy a Duna-bizottság összetételének kérdése nincs kapcsolatban a semlegességgel. A fentiek alapján a szovjet kormány nem veheti tudomásul az angol kormány október huszonkilencediki tiltakozását. (MTI)

Eden hadügyminiszter szemléltette a közelkeleti harctereken.

Kairó (Reuter.) Eden angol hadügyminiszter a közelkeleti harctereken végzett ellenőrző körútról visszaérkezett Kairóba. Meglátogatta Palesztinát, Transzjordániát, a nyugati sivatagot, a szudáni kikötőket. Eden útja során megbeszélést folytatott a katonai parancsnokokkal és tanácskozott az egyes fegyvernemek vezetőivel. (MTI)

Két nagy angol hadihajó elsüllyesztése. A londoni pályaudvart ötméternyi magasságból bombázta egy német repülőcsoport. Az amerikai elnökválasztás után az angolok bombáznák akariák Rómát

Berlin. Mint a Német Távírti Iroda értesül, egy német tengeralattjáró elsüllyesztette a 18.724 tonnás Laurentic és a 11.314 tonnás Patroklus angol segédcirkálót és az 5376 tonnás Casanare felfegyverzett angol kereskedelmi hajót. (MTI)

Berlin. Német Távírti Iroda.) A német repülő vasárnap különösen merész támadásokat hajtottak végre fontos angol katonai célpontok ellen, bár a kedvezőtlen időjárás erősen akadályozta tevékenységüket. Egy harczi repülőcsoport legénysége különösképpen kitüntette magát merész egész közelből végrehajtott támadásaival. Storp kapitány, a lovagkereszt tulajdonosa vezetésével. A harczi repülőcsoport egy londoni pályaudvar felett öt méter magasságból dobott le bombákat. A háztetőkön felállított könnyű légvédelmi lövegek csak akkor léptek működésbe, amikor a támadó repülőgépek már visszatérőben voltak. (MTI)

Róma. A Stefani Iroda washingtoni jelen-

Az angolok a görögök győzelméről terjesztenek hamis híreket. Egyéb angol segítség még nincs

Newyork (Stefani.) A görög győzelmekről terjesztett hamis angol híreket a közvélemény meglehetősen kétkedéssel fogadta és a katonai szakértők az olasz hadsereg gyors sikereit várják Görögországban. Hangoztatják, hogy Anglia nem küldte el a görögöknek az ígért segítséget. (MTI)

Stockholm (Német Távírti Iroda.) Londonban várják a híreket a Görögországnak nyújtott valamilyen eredményes angol segítségről. Semleges tudósítók szerint hivatalos londoni körök ugyan igyekeznek óvni a közvéleményt a túlságos bizakodástól, mégis, mint a lapok Londonból jelentik, a legtöbb angol megítélés szerint az olasz-görög vízály kitérőre jó alkalom Angliának arra, hogy végre verekedjék. Mindamellott nemesak maza a kormány, hanem az angol sajtó egyrésze is — bár ezt a

tése szerint az angol követség légiügyi attaséja kijelentette, hogy az angol repülőgépek, mihelyt lezajlanak az amerikai elnökválasztások, Rómát is bombáznák fogják. Róma bombázásától — mondotta az angol légiügyi attasé — eddig azért tekintettek el, mert nem akarták ezzel esetleg amerikai katolikus választókat kedvezőtlen irányban befolyásolni. (MTI)

Ciano külügyminiszter légi alezredes lett.

Róma (MTI.) Ciano gróf olasz külügyminisztert az olasz légi haderő alezredesévé nevezték ki.

A Havas-ügynökség a Pétain-kormányzat szolgálatában.

Vichyből jelentik, hogy dekrétum jelent meg, amely szerint a francia állam huszonöt millió frankért megveszi az eddigi félhivatalos Havas-ügynökséget és állami ellenőrzés alá helyezi.

Az Observer vasárnapi száma a következőket írja:

A Földközi-tenger keleti részében most megkezdődött az igazi harc a brit világbirodalom léteért. Ezúttal minden kockán forog és még inkább, mint Napoleon idejében. Ha mi, angolok, ezúttal nem tudjuk megverni Olaszországot Afrikában és a Földközi-tengeren, akkor a tengelyhatalmak elpusztítanak bennünket. Nincs kibúvó. A Földközi-tengeren most kezdődő harc Anglia számára éppen olyan veszélyes, mint a légi háború az angol anyaország ellen.

Ezt a cikket Garwin írta. (MTI)

Biharmegyei képviselők közbenjárása a szőlősgazdák érdekében

Arvai Árpád és Bodnár Sándor országgyűlési képviselők emlékiratot terjesztettek be a földművelésügyi minisztériumhoz, amelyben részletesen felsorolták a biharmegyei gazdák kívánságait, különösen az érmelléki szőlősgazdák panaszait, többek között a románok által kivetett szőlőtőkeadó ügyét, aminek behajtása nagy megterhelést jelent a gazdáknak nézve. Lukács Béla államtitkár melegen és megértéssel fogadta a biharmegyei képviselőket, intézkedett, hogy az előterjesztett ügyeket a szakelődök tanulmányozás tárgyává tegyék s megígérte, hogy a sérelmezett szőlőtőkeadót haldéktalanul eltörlik.

Közbenjárás a biharmegyei munkanélküliek érdekében.

Bodnár Sándor kisgazda-képviselő a biharmegyei munkanélküliek ügyében eljár az erdélyi szociális egyesület budapesti központjánál, ahol sikerült elérnie, hogy kamatmentes kölcsönt biztosítottak a biharmegyei munkanélküliek munkaalkalmakkal való ellátása céljából. Ez a kölcsön más községek számára is megszerezhető és Bodnár képviselő ugyanígy készséggel eljár a szociális egyesületben, ha ez irányú óhajukat e községek nála bejelentik.

*****

Zsúfolt ház a Katolikus Legényegylet vasárnapi diszeloadásán

Nagyvárad. Saját tud. A Katolikus Legényegylet külön műkedvelői már nem egy ízben mutatták meg, hogy nagy ügyszerelettel és fegyelmességgel a legnehezebbnek látszó feladatot is meg lehet oldani.

A Legényegylet műkedvelői vasárnap este diszeloadásban hozták színre a Szigligeti Színházban Sik Sándor: *István király* című történelmi tragédiáját. A város keresztény közönsége zsúfolásig megtöltötte erre az alkalomra a színház hatalmas nézőterét.

Andrássy Ede zenetanár, orsz. karnagy vezényletével a Legényegylet keretében működő Liszt Ferenc Zenekar előbb a Himnuszot játszotta el, majd szépen kidolgozott zenekari nyitányt adott elő. Lakatos Gyula nagy sikerrel szavaltta el Végvári gyönyörű költeményét. Dr. Lammel Antal, a Legényegylet ügyésze üdvözölte meleg szavakkal a közönséget és egyúttal mindenkit szeretettel meghívott arra a zászlóavatási ünnepségre, amelyet a Legényegylet vasárnap, november 10-én tart. Ekkor hozzák el ugyanis emlékHzászlójukat a szegedi Legényegyletek.

A mesteri kézzel megírt történelmi tragédiát a szereplők műkedvelőktől szokatlan rátermettséggel játszották. Külön ki kell emelnünk István király szerepében *Mogyoróssy Győzöt*, Gyöngyvir szerepében *Galamb Gyulánét*, Ilona szerepében *Kamuthy Icát*, Vazul szerepében *Windisch Zoltánt*, Péter szerepében *Gieszfeld Józsefet* és az öreg regős szerepében *Molossák Lajost*. Azonban az előadás többi szereplői, névszerint: P. Kudar Ilus, Dvorzsák Lajos, Rácz János, Lakatos Gyula, Szathmáry Tibor, Kiss László, Kohelka József, Nagy György, Bényei Antal, Szabó Gyula, Katona Árpád, Wéber Sándor, Spéder N. és Bartha Gyula, valamennyien közreműködtek a szép siker érdekében. Az előadást *Losonczy Gábor* rendezte a főle megszokott körültekintéssel és szakértelemmel.

Valódi keleti perzsaszőnyeget és egyéb hasonló szőnyeget vennék

(Nagyobb mennyiségben is)
Ajánlatokat lehetőleg méret, minőség és ár-megjelöléssel „Diszkrét” jellegre Leopold Cornél hirdetőirodába,
Budapest, Terezkörút 3. kérek.

Nyáriás verőfény a görög harctéren

Az olasz gépesített alakulatok is megkezdhetik előnyomulásukat. — A görög hadsereg nem tudta tartani a maga védelmi vonalát. — Oriási csalódás a görög fővárosban Törökország nem-hadviselő magatartásának bejelentése miatt

Róma. (MTI.) A Stefani Iroda a pircusi arcvonalról jelenti, hogy az utóbbi napok eszései most ragyogó szép idő váltotta fel. A pircusi hegyek és völgyek néhány óra óta ragyogó nyáriás verőfényben tündökölnék. Az idő anynyira felmelegedett, hogy az olasz katonák sok helyen ingujjra vetkőzve menetelnek. Remélik, hogy az eső által felázott utakat ez a napfény rövidesen fel fogja szárítani és ily módon az olasz gyalogság, az alpinik és az albán csapatok után az olasz gépesített alakulatok is megkezdhetik előnyomulásukat.

Róma. (MTI.) A Telegrafo San Sebastianon át jelenti, hogy a görög hadsereg mozgósítása immár véget ért. Felszerelése igen jelentős és csaknem kizárólag angol eredetű. Csak az angolok által beígért páncélkocsik nem érték el idejében Görögországot. Hiányos még a légvédelmi felszerelés is.

Görög katonai körök azt remélték, hogy a görög hadsereg a határvidéken felállított védelmi vonalakban legalább három hétig ellen tud állni. Ez a reményük azonban nem vált be, mert az olasz csapatok a védelmi vonalat áttörve, néhány nap óta már az ország belsejében nyomulnak előre.

Athénből érkező jelentések arról számolnak be, hogy Törökország nem hadviselő magatartásának bejelentése oriási csalódást keltett a görög fővárosban. Görögországban immár megállapíthatják, hogy az egész balkáni helyzet a tengelyhatalmaknak kedvez. Albánia, Bulgária és Románia teljes mértékben a tengelyhatalmak oldalán áll. Törökország és Jugoszlávia megerősítette semlegességét és nem hadviselő álláspontra helyezkedett és a Balkán peremén ott áll a szintén tengelybarát Magyarország.

Spanyol híralat az angol segítségnyújtás értéktelenségéről.

San Sebastianból jelenti: (Stefani Iroda.) Alexandernek, a brit tengernagyi hivatal első lordjának beszédét taglalva a spanyol sajtó a következőket jegyzi meg:

1. Arra a kijelentésre vonatkozóan, hogy Nagy-Britannia becsületet fog szerezni Görögország irányában vállalt kötelezettségének, megjegyzik, hogy ezt a kötelezettséget úgy teljesítették, hogy a közlekedési főhadiszállás egyik tábornokának parancsnoksága alatt Athénbe külön bizottságot küldtek, amely nyomban a görög hadiszálláson helyezkedett el. Még nem tudni, vajjon átveszi-e a görög csapatok tényleges parancsnokságát, de gúnyosan beszélnek arról, mi lehet a görög hadsereg sorsa ebben az esetben.

2. Ami azt illeti, hogy az angol hajóhad Görögországban van, ez tény, de az is tény, hogy itt ugyanolyan körülmények között van, mint volt az olasz hadműveleti arcvonal kiterjesztése előtt. Torpedórombolókról és búvárhajókról van szó, amelyeknek jelenléte az olasz fellépés egyik indítóoka volt.

3. Ami a Görögországnak nyújtott angol légi fegyvernembeli segítséget illeti, utalnak arra, hogy ez nem egyéb szólásnál, mert eddig az olasz repülőgépeknek egyetlenegyszer sem volt szerencsájük görög ég alatt csak egyetlen angol repülővel is találkozni.

4. Ami brit csapatok görögországi partraszállását illeti, a közkeletű katonai bizottságon kívül angol katonák nem szálltak partra Kréta szigetén és a katonai bizottság krétai partraszállását is na-

gyon závarta az olasz légi bombázás. Kréta egyébként hosszabb ideje angol támaszpont volt, amely az olasz beavatkozás másik indítóoka volt.

5. Ami Nápoly bombázását illeti, amelyet a brit tengerészet első lordja a Görögországnak nyújtott segítségként említett, Görögország mit sem tud kezdeni ezzel a segítséggel. (MTI.)

Olasz hadi jelentés az epirusi és Szaloniki fölötti harcokról.

Valahol Olaszországban. Stefani. Az olasz véderő 150. számú jelentése a következőket mondja:

Az epirusi szakaszon seregeink folytatják hadműveleteiket. Légi erők a Horizától keletre fekvő vidéken ellenséges állások bombázásával működött közre a szárazföldi hadműveletekben és megismételte a Szaloniki—Korfu—Janina utvonali bombázását. Egyik repülőgépnünk nem tért vissza.

A Szaloniki felett lezajlott légi harc során, amelyről a 149. közlemény már megemlékezett, összesen hat ellenséges repülőgépet lőttünk le.

Ellenséges repülőgépek megtámadták osztagainkat Dzsarautól északra. Két embert megöltek és néhányan megsebesültek.

Keletafrikában megszálló csapataink ellen in-

A török lapok erős görög rokonszenve Olasz-német megbeszélés volt, hogy Törökországot területi engedményekkel megnyerjék a tengelypolitika részére

Konstantinápolyból jelenti a belgrádi *Politika*: Illetékes török helyen kijelentették, hogy Görögországnak minden eshetőségre készen kell állnia, tehát természetesen, hogy különböző katonai intézkedéseket kellett elrendelni. Ezek az intézkedések azonban kizárólag a határok biztosítását célozzák. A lapok jelentéseiben erős görög rokonszenvről tesznek tanubizonyságot és Görögországot baráti szövetséges államnak nevezik. Törökország egyelőre a helyzet alapos megvizsgálására törekszik.

Berlinből jelenti a *Politika*: A Pappen—Ribbentrop—Ciano közötti tárgyalásokról, amely beavatott politikai körök szerint Böhmervaldban folyt le, nem adtak ki tudósítást. Hangsúlyozzák, hogy esetleges balkáni bonyodalmak esetén Törökországnak nagy szerepet kellene játszania. Állítólag arról van szó, hogy bizonyos területiális engedményekkel Törökországot megnyernék a tengelypolitika számára. Szíria egy részéről, valamint Mossul egyes területeiről van szó.

Törökország Kisásziában kap területi engedményt. — Jugoszlávia népe kedvezően fogadta kormánya semlegességi nyilatkozatát.

Belgrád (Bud. Tud.) A *Politika* berlini jelentése arról számol be, hogy a tengelyhatalmak és Törökország közötti rendezés ügyében folytat és folynak tárgyalások. Berlini diplomáciai körökben egyelőre tartózkodást tanúsítanak e tárgyalásokkal kapcsolatban, amelyeknek egy része a Cseh-erdőben történt találkozó során folyt le. Fontosnak tartják, hogy a tárgyaláson Pappen ankarai német nagykövét is jelen volt. Lehetséges a két fél közötti közeledés, aminek ellenében bizonyos a törökök részére adandó területi engedményekről lenne szó Kisásziában.

Belgrád (Bud. Tud.) A jugoszláv kormány semlegességi nyilatkozata, mint a lapok megállapítják, országszerte jó hatást keltett. Nagy megelégedéssel vették tudomásul a kormánynak azt a nyilatkozatát, hogy Jugoszláviára nézve nem közömbös a szomszédságában

Erdély
leg eldugottabb völgyébe is
elviszi az ország szívének hangját
a **PHILIPS RÁDIO**

tézett ellenséges támadásokat csekély veszteség árán visszavertük és több foglyot ejtettünk.

A Vörös tengeren légi erők bombáztak egy cirkálótól kísért gőzhajót, továbbá Perin sziget kikötőberendezéseit. Ellenséges repülőgépek bombázták Assabot, ahol csekély anyagi kár mellett néhány ember meghalt vagy megsebesült.

folyó háború, azonban nem ok arra, hogy beavatkozzék az olasz-görög viszályba. A kormány helyesen ítélte meg a helyzetet és jól értette a nép akaratát, amikor kijelentette, hogy Jugoszlávia a béke további megőrzésén fáradozik. A nyilatkozat nyugalmat teremtett az ország politikai és gazdasági életében, egyben elejét vette minden fantasztikus híresztelésnek.

A moszkvai görög követ hiába kérte a szovjet segítséget.

Berlin (MTI.) Az *Essener Nationalzeitung* moszkvai jelentése szerint a görög-olasz viszály kitérése a Szovjet érdeklődésének középpontjában áll. A Szovjet ebben az ügyben a legteljesebb semlegességet foglalja el, bár a háború kitérése után a moszkvai görög követ diplomáciai lépéseket tett a külügyi népbiztonságon Görögország megsegítése érdekében. A görög követ előzően a moszkvai angol nagykövettel tanácskozott.

A kommunisták tüntetést kíséreltek meg Bukarestben

Károly volt román király Madridba érkezett. — Goga hívei a vasgárdista kormányhoz csatlakoztak.

Bukarest (MTI.) Vasárnap Bukarestben a kommunisták a kora reggeli órákban nagy tüntetést akartak rendezni, de a rendőrség szétzórta őket.

Spanyolországból érkező jelentések beszámolnak arról, hogy Károly volt román király kíséretével együtt vasárnap Madridba érkezett, ahol huszonnégy órát tartózkodott. Ez alatt ellátogatott a külügyminiszteriumba is.

Bukarestből jelenti: (Német Távirati Iroda.) Goga, az elhunyt román miniszterelnök volt partjának, a keresztény nemzeti pártnak sok vezető tagja közös nyilatkozatban engedmességéről biztosította Antonescu tábornok, államvezetőt és felajánlotta szolgálatait az új kormánynak.

EMKE

szálloda és kávéház vezetését átvettük.

Minden igyekezetünk odairányul, hogy a nagyközönség igényeit teljes mértékben kielégítsük. **Izletes meleg vacsora, színház után is.** — Szíves pártfogást kérnek

Bornemisza Béla és Beke Béla

Időszerű gazdasági útmutató

A visszatért országrészeknek az anyaország gazdasági rendjébe való zökkenésmentes bekapcsolódása

(Hetedik közlemény.)

A m. kir. pénzügyminiszter 1935. évi 19.191. sz. rendelete a vidéki gyógyhelyek és üdülőhelyek rendkívüli házaadómentességéről.

A rendkívüli ideiglenes házaadómentességről szóló 1929. XXIX. t.-c. 6. §-ában nyert felhatalmazás alapján a m. kir. belügyminiszter úrral egyetértően megengedem, hogy az 1929. XVI. t.-c. 10., illetőleg 25. §-a alapján a m. kir. minisztérium által engedélyezett vidéki gyógy- és üdülőhelyeken, továbbá a 2.820/1931. M. E. számú rendelet (Magyarországi Rendeletek Tára 1931. évfolyam 438. oldal) 3. §. 3. bekezdése alapján a m. kir. belügyminiszter által engedélyezett balatoni gyógy- és üdülőhelyek megállapított határain belül újonnan emelt épületek közül:

a) a legalább két szoba, veranda, konyha és kamrából, illetőleg az egy üzlethelyiségből és legalább egy lakószoba, konyha és kamrából álló épületek 20 évi;

b) az üzleti helyiségeket tartalmazó épületek, ideértve a szállodákat és penziókat is, továbbá a legalább négy szobából, fürdőszobából, konyhából és kamrából álló villák 25 évi;

c) a fürdőszobával és a lakószobákba bevezetett folyóvízzel ellátott, legalább 10 vendégszobával bíró szállodák és penziók pedig 30 évi rendkívüli ideiglenes házaadómentességben részesítenek. A szállodákban és penziókban minden tíz szoba után legalább egy fürdőszobának kell lenni.

Az említett gyógyhelyeken és üdülőhelyeken emelt új épületek azonban csak abban az esetben részesíthetők rendkívüli ideiglenes házaadómentességben, ha a házaadómentesség elnyerésének általános feltételein felül:

1. a vízvezetékekkel ellátott, illetőleg az építkezés évének folyamán ezekkel ellátni rendelt gyógyhelyeken emelt új épületekben minden egyes lakás vízellátásos klotzettel van ellátva.

2. a klotzetek minden esetben — tekintet nélkül arra, van-e vízvezeték — magában az épületben van elhelyezve;

3. minden alapfalon, a földszinti padló alatt, 15 centiméter mélységben vízszintes szigetelőréteg alkalmaztatott; szigetelőréteggel közönséges kátránypapír nem alkalmazható;

4. azoknál a lakóhelyiségeknél, amelyek alapincézve nincsenek, a padló burkolata alatt 10—15 centiméter vastag betonburkolat alkalmaztatott;

5. az épület legalább 200 négyzetméteres telken és a szabályozási vonalba épült;

6. a telekből beépítés céljára területének legfeljebb 20%-át vették igénybe.

7. az épület cseréppel, palával vagy egyéb tűzbiztos anyaggal van fedve és a felmenő, valamint az oromfalak mézshabarcba rakott kőből, égetett téglából vagy építkezés szempontjából legalább ilyen értékű anyagból készültek;

8. a világító ablakfelület nem kevesebb, mint a szoba alapterületének egytizede;

9. a szobák padlója burkolattal van ellátva.

A jelen rendelettel engedélyezett rendkívüli ideiglenes házaadómentesség csak — állami házaadóra terjed ki. Felhatalmazom azonban az érdekelt községek képviselőtestületeit, hogy a szálloda- és penzióépületek részére az érdekelttelek építkezés megkezdését megelőzően benyújtandó kérelmére, 5—25 évig terjedő községi házaadómentességet engedélyezhessenek. Az e tárgyban hozott határozat azonban csak a határozatnak a vármegye alispánja által történt jóváhagyása esetében lép hatályba.

A m. kir. belügyminiszter úr az egyes gyógyhelyek, illetőleg üdülőhelyek megnevezésének és határainak megállapítására vonatkozó intézkedéseit, esetenként az illetékes m. kir. adóhivatal közölni fogja.

Meghagyom a m. kir. adóhivataloknak, hogy a

területükön engedélyezett gyógyhelyekről és üdülőhelyekről pontos nyilvántartást vezessenek. Ebben a nyilvántartásban a gyógyhely-, illetőleg üdülőhely megnevezést engedélyező minisztériumi, illetőleg belügyminiszteri rendelet kelte és számát, az

engedélyezett megnevezést, valamint a rendeletben részletesen megállapított határokat kell nyilvántartani. Ha a határok később módosítatnak, úgy a vonatkozó adatokat a nyilvántartásba szintén be kell vezetni. Ebben a nyilvántartásba a balatoni gyógyhelyekre és üdülőhelyekre vonatkozólag az illetékes vármegye alispánja által már közölt adatokat szintén be kell vezetni.

A balatoni gyógyhelyek és üdülőhelyek rendkívüli házaadómentessége tárgyában 1933. évi május hó 1-én kelt 60.887/1933. VII. a. számú rendeletmet hatályon kívül helyezem.

Budapest, 1935. évi március hó 1-én.

(Folytatjuk.)

Jugoszláviában kizárják a zsidókat a film, színház és a sajtó területéről

Belgrádból jelentik: Jugoszláviában már eddig két zsidótörvényt hoztattak ki, de a kormány reformmunkája során újabb zsidótörvények megjelenésére számítanak. Eddig csak a közép- és főiskolákra vonatkozó numerus clausus, valamint a zsidó tö-

színházi életben a zsidók nem nagy szerepet játszanak, csupán néhány zsidó színész van Jugoszláviában, a filmpárt azonna! annál inkább elárastotta a zsidó tőke.

A sajtó csaknem teljesen zsidómentes. Egyetlen zsidó lap mögött áll csak zsidó tőke. A könyvkiadás viszont nagyrészt zsidó kézben van.

A numerus claususra vonatkozó törvény úgy intézkedik, hogy a középiskolákra és főiskolákra zsidó hallgatók csak a zsidó lakosság százalékarányában vehetők fel. Ennek következtében a jugoszláv középiskolákba 377 újonnan jelentkező zsidó tanuló közül csak 108-et vettek fel, míg a polgári iskolákban 115 jelentkező közül csak 47-et. A belgrádi egyetemen 113 zsidó jelentkező közül csak 17 került felvételre, míg a laibachi egyetemen nem is folyamodott zsidó felvételért. A törvény csupán az új jelentkezőkre vonatkozik, a magasabb osztályokban tanuló zsidók tehát tovább folytathatják tanulmányaikat.

Érdekes, hogy a két zsidótörvény egyikében sem határozták meg, hogy kiket tekintenek zsidónak. Erre vonatkozóan csupán az újvidéki bár intézkedett a zsidó tőkének az élelmiszer-nagykereskedelemből való kizárásánál. A rendelet szerint zsidónak tekintendő, akinek mindkét ágon zsidó voltak a szülei, tekintet nélkül arra, hogy később vallást változtattak. Másodszor zsidónak tekintendő az is, akinek atyja zsidó vallásúnak született és anyja idegen nemzetiségű. Végül zsidónak tekintendő azok a zsidóvallású, vagy felekezeten kívüli személyek is, akik származásuk szerint csak fél-zsidók.

Megnyílt! Megnyílt!

NAGYARI CIPŐBOLT

Kossuth Lajos utca 5

Minden igénynek megfelelő cipők

kitűnő minőségben olcsón!

kének az élelmiszer-nagykereskedelemből való kizárását rendelték el.

Beavatott körökben úgy tudják, hogy

a film, a színház, a könyvkiadás és a sajtó területéről is rövidesen kizárják a zsidókat.

A zsidók jugoszláviai térfoglalására vonatkozóan nincsenek pontos adatok. Egyesek azt állítják, hogy az élelmiszer-nagykereskedelem ötven százaléka zsidó kézen volt a törvény kibocsátása előtt. A

A Philips rádió szerepe a gazdasági életben

Az elnökségi és igazgatósági tanácsstermek egyre megszokottabb berendezési tárgya a modern rádiókészülék és tegyük mindjárt hozzá, nemcsak berendezési tárgya, hanem növekvő fontosságú munkaeszköze is. A modern rádiókészülék hangja egyre gyakrabban hangzik fel fontos igazgatósági tanácskozásokon és az éterből érkező új hírek szokszor a hosszú tárgyalásokon megvitatott súlyos problémáknak hozzák könnyű, gyors, egyszerű és kedvező megoldását.

A gazdasági életben a rádió jelentősége napról-napra emelkedik és a sajtó mellett nélkülözhetetlen eszköze a gyors tájékozódásnak; a nemzetközi forgalom elé tornyosuló ezer akadályt a rádió áthidalja és sok oly részletkérdésről nyújt gyors tájékozódást, amelyekről a legfontosabb anyag tömör egybegyűjtésére törekvő hírközpontok sokszor nem gondolhatnak.

A termés, időjárás és vízállásjelentések, a szállítási rendnek világszerte bekövetkező változására vonatkozó rádióhírek döntő fontosságúak lehetnek üzleti tárgyalásoknál. Hasonló jelentőségűek a kereskedelmi tárgyalásokról szóló értesülések is. A rádió kétségkívül a szö-

rákozás és a tanulás céljait szolgálja elsősorban, de ha ma statisztikát készítenénk a rádió felhasználásáról, kiderülne, hogy a gazdasági híryanag jelentősége nagyon emelkedett.

Ma már igen sok vállalatnál találunk Philips-készüléket. A Magyar Philips Rádiógyár készülékei nagy teljesítményükkel, tiszta hangviszaadásukkal és nem utolsósorban a gazdasági életben annyira fontos gyors és könnyű kezelésükkel kitűnően bevált hírszerző eszközei nemcsak a magánlakásoknak, hanem nagy vállalatoknak is a Philips-rádiók. További előnye az is, hogy díszes, de szolid kiállításával harmonikusan illeszkedik bele úgy a magánlakások modern hűtőszekréibe, mint a nagy vállalatok tanácsstermeinek komoly berendezésébe.

FERENC JÓZSEF
KESERÜVÉZ

Nem törölték el a munkabéradót

Csak a munkabér után járó nemzetvédelmi adó szűnt meg

Nagyvárad. Saját tud. Lapunk vasárnapi számában hosszabb cikkben ismertettük a legújabb pénzügyi intézkedéseket s azt, hogy ezeknek az intézkedéseknek kapcsán milyen adóilletményeket töröltek. Sajnálatos elírás folytán olyértelmű közlést is hoztunk cikkünk keretében, hogy a munkahelyzet javítása céljából törölték a munkabéradót is.

A pénzügyigazgatóság illetékes ügyosztálya most lapunk útján hozza a közönség tudomására, hogy a munkabéradót nem törölték, csak a munkabér után járó nemzetvédelmi adót. Tehát a munkabéradó megmarad a régi alapon, csupán a munkabér után járó nemzetvédelmi adó szűnt meg.

Bőséges eső kedvez Csikmegyében a vetési munkálatoknak

Csikszerecs. Saját tud. A vetési munkálatokhoz olyan régen várt eső megjött. Most már annyi nedvessége van a földnek, hogy a vetési munkálatokkal nagyot haladhatnak a gazdák. Egyébként az idő későősziessre fordult: Lorús, Berengós, búvós napjaink vannak. Az átlagos hőmérséklet 8 C-fok.

Olcsóbb lett a baromfi és a főzőolaj a nagyváradai piacon

Nagyvárad. Saját tud. A hétfői hetipiacon gyenge felhozatal mellett tartottak voltak az árak. A zöldség, gyümölcs, tej és halpiacon alig lehetett változtatni tapasztalni az árakban. A baromfipiacon azonban néhány százalékos árcsökkenés volt észlelhető. A baromfiak olcsóbbodását a jó tengertermésnek tulajdonítják. Nagy arányban csökkent az olaj ára is. Most hozták fel ugyanis első ízben a frissen sajtolt idei termésmű napraforgóolajat a piacra. A gabonapiac árai lényegében változatlanok. Részletes beszámolókat a következők:

Zöldségpiac. (Gyenge felhozatal.) Levesbevaló zöldség vegyesen kilója 15 fillér, répa kg 9—10 fillér, zeller fejenként 5—6 fillér, burgonya kg 15—18 fillér, vöröshagyma kg 30 fillér, fokhagyma kg 75 fillér, fehérrépa fejenként 10—15 fillér, piroskáposzta fejenként 15—20 fillér, karaláb fejenként 10—20 fillér, karfiol fejenként 12—25 fillér, paradicsom kg 30—35 fillér, kékparadicsom db 12—15 fillér, zöldborsó kg 75—80 fillér, sóska kg 25—30 fillér, spenót kg 25—30 fillér, szemesbab kg 50—60 fillér.

Gyümölcs piac. (Gyenge felhozatal.) A viszontelárusítókon kívül alig hozott más fel árut. Alma kg 75—100 fillér, körte kg 75 fillér, feketeszőlő kg 100 fillér, nova kg 75 fillér, csemege-szőlő kg 2 pengő, naspolya kg 75 fillér, mogyoró literje 100 fillér, kókény literje 18 fillér, mandula kg 2 pengő. Dióból nem volt felhozatal.

Tojás. (Gyenge felhozatal.) Viszontelárusítók-nál párja 24 fillér. A falusiak 30 fillért is kértek párjáért.

Tejpiac. (Közepes felhozatal.) Tej literje 24 fillér, tejföl literje 1 pengő 30 fillér, tehénturó kg 1 pengő, falusi főzővaj kg 4 pengő 50—60 fillér. A viszontelárusítók hivatalos árai nem változtak.

Baromfipiac. (Jó közepes felhozatal.) Az árak — mint fentebb jeleztük: csökkentek.) Rántani-való csirke párja 1 pengő 30 fillértől, nagyobb csirke párja 3 pengő, tyúk db-ja 2.50—3 pengő, hizott ruca db 4—4.50 pengő, hizott liba kisebb 8 pengő, nagyobb 10—15 pengő.

Halpiac. (Nagy felhozatal.) Kisebb potyka és körösi hal kg 1 p. 30 fillér, csuka kg 1 p. 60 fillér, hizalt potyka kg 1 p. 30—2 pengő.

Alapítási év 1888.

Leitner Márton és Fiai

Dús választék textil- és divatcikkekben. Az ország legkiválóbb gyártmányai képviselve — Pamut-, gyapju- és selyemárak —
Legolcsóbb szabott árak

Telefon: 24—15

Lehullott a lepel a gyalázkodó röpcédulák szerzőiről

Budapestről jelentik: Az utóbbi hetekben sokan és gyakran panaszkodtak, hogy lakásukra, a címükre szabályosan megcímezett és felbélyegzett borítékban mint magánlevél, különös küldemény érkezik. A küldemény egy sokszorosítógépen lehúzott könyvnyomatos röplap. A röplap címe: „Független sajtószolgálat”. A gyanútlan címzett, amikor a nem várt küldeményt végigolvasta, először meglepetve, majd felháborodva vette észre, hogy az nem más, mint közönséges uszító propaganda Magyarország őszinte barátai ellen és az ország ellenségei mellett. Angol és egyéb külföldi hírforrásokra hivatkozva, közölt olyan álhíreket, amelyeket alkalmasnak vélt arra, hogy az országban a tengelyhatalmakkal való igaz és szoros összeforrását megbolygassa.

Heteken át szinte rendszeresen jelent meg ez a „Független sajtószolgálat”. A valóban független és magyar sajtó, amikor tudomást szerzett erről a földalatti aknamunkáról, megbé-

lyező cikkeiben tiltakozott a „Független sajtó” alárc alatt üzött céltudatos gyalázkodás ellen.

A tiltakozásnak meg is lett az eredménye. Azoknak a felháborodásából, akiknek ezt a mérgezett küldeményt eljuttatták, lehullott a lepel a magyar nemzetellenes bűnszövetkezetéről.

Kiderült, hogy a „Független sajtószolgálat” szellemi irányítója és vezetője *Katona Jenő*, az egyik budapesti napilap munkatársa, a sajtóengedélyek felülvizsgálása alkalmával megszünt *Korunk Szava* című folyóirat szerkesztője volt. Mellette működtek: egy szerkesztőségbeli kollegája, egy német nyelven megjelenő magyar lap zsidószármazású munkatársa és a *Katona Jenő* „szellemi táborához” tartozó néhány fiatal ember.

A lepel tehát lehullott a „Független sajtószolgálat” szerzőiről és kétségtelen, hogy rövidesen sor kerül a törvényes megtorlásra.

Országzászlóavatási ünnepélyek Nagyszalontán és a háromszékmegyei Baróton

November 3-án hazafias lelkesedéssel ünnepelte meg Nagyszalonta az anyaországba elszármazottak által felajánlott Országzászló felavatását. A nagyszabású ünnepség a város főterén zajlott le, melyet előzően a városháza tanácstermében díszközgyűlés vezetett be. Hatalmas tömegek vonultak fel az Országzászlóhoz, hálatelten jelképezve a rabságból való felszabadulást.

Az örökemlékeztető ünnepély a Városi Dalárda „Magyar Hiszekegy” elnevelésével vette kezdetét, ezután dr. Kiss Ferenc, a Szalontai Társaság elnöke meleg szavak kíséretében ajánlotta fel az Országzászlót Nagyszalonta városának. A Himnusz szívből fakadó hangjai mellett történt meg a zászlófelvonás, majd vitéz dr. *Bonczos Miklós* belügyi államtitkár mondott ünnepi beszédet, méltatva a nagy nap jelentőségét.

A baróti országzászlóavatási ünnepségek

Barót. Saját tud. Erdővidék középpontjában október 27-én volt az első országzászló-avatás. Baróton történt ez a nevezetes ünnepély, melynek emléke kitörölhetetlen nyomot hagyott nemcsak a község, hanem a környező falvak lelkes székelyei között is, hol még 19 község készül hasonló ünnepségre.

A magyar honvéd és a székely nép összetartásának emléket örökölte meg a lévai 6-ik határőrség zászlóalj árkászai által felajánlott és felállított bronz dombormű, melyen a szabad székely kezét fog a határőrséggel. A gyönyörűen sikerült domborművet *Bodosi Dániel* baróti ifju tervezte, *Brünner Gáspár* határőrség mintázta és a *Bodosi Dániel* és *Mike* baróti vasöntőde öntölte meg. Az országzászlót az anyaországban élő barótiak áldozatkészségéből szerezték be s *Bodosi Antal* vezetésével húsztagú küldöttség hozta el és adta át Barót községének.

Az ünnepély istentisztelettel vette kezdetét, melyet különböző felekezetek templomaiban tartottak, majd a vadászászlóalj tisztikara élén a dandárparancsnokkal katonai díszszemlét tartott. Dr. *Fábián László* megnyitó beszéde után *Bodosi Béla* egyetemi hallgató átadta a zászlót *Málthi Béla* községi jegyzőnek. Könyvekig megható szertartásokkal egymás után áldották meg ezután a zászlót az egyházak lelkészei s ezt követően *Hulinai Gyula*, az ereklyés Országzászló Nagybizottsága kiküldöttje, avatóbeszéde közepette, a közönség leírhatatlan lelkesedése mellett lassan félárbocon emelkedett a gyönyörű zászló.

Az ünnepség alatt a baróti dalárdák haza-

ségét. A zászló beiktatása után a sarkadi Leventezenekar eljátszotta az Erdélyi indulót, ezután *Zs. Szabó János* h. polgármester vette át a város nevében az Országzászlót.

A honvédség áldozatkészségéből emelt talapzatos gyönyörű koszorúk lepték el a szünni nem akaró lelkesülés kíséretében vonták félárbocon dr. *Tóth László* elrendelésére a zászlót. Ezután a hatalmas ünnepelő közönség áhitattal elénekelt a Szózatot, majd díszfelvonulás következett az Országzászló előtt, mellyel az ünnepély műsora befejeződött.

A fényes ünnepség lezajlása után ünnepi ebéd volt a Városi Vigadóban s ez alkalommal számos pohárköszöntő hangzott el, kiemelve többek közt a Kormányzó Ur, a honvédség, a Szalontai Társaság és Nagyszalonta város vezetőségének lelkes hazafiaságát és érdemeit.

fias dalokat énekelték, ezután *Ráduly Dénes* költeményének elszavalása után az ünnepség végetért.

Az ünnepség után 150 terítékes közebed volt, melyen számos pohárköszöntő hangzott el, lelkesen ünnepelve a Kormányzó Ur, a honvédséget és az adományozókat.

A magyar fajszeretetét hirdető drága zászlót most már ott lengeti a szél félárbocon, hirdelve, hogy az eltávozottak lelkükben mindig itthon voltak a Székelyföldön.

Pályázat

A kézdiszentléleki (Háromszék vm.) római katolikus Egyháztanács a kántortanítói állásra pályázatot hirdet.

Javadalom: 1. Lakás a szükséges melléképületekkel és kerttel együtt. 2. 8 hold kano-nika. 3. 200 kal. ősz és 200 kal. tavasz. 4. 215 pengő ospora. 5. 7 öl bükk tűzifa ellenértéke pénzben. 6. Stóla. Segédkantori állás megszervezése esetén az 1/3 javadalom a segédkantóré.

Segédkantori állás megszervezése esetén az egyharmad javadalom a segédkantóré.

Kötelességek: Kántortanítói kötelességek végzése szabályzat szerint. Dalárda és egyesületek vezetése a plébános utasítása szerint.

Pályázatok november 16-ig a plébániahivatalhoz benyújtandók. November 17-én d. e. a pályázók saját költségükön, kántorpróbán megjelenni tartoznak.

Szardán indul a
Belvárosi Filmszínház
A legújabb és legszebb
magyar filmmel

Páger Antal, Rajnai Gábor, Gordon Zita, Rádai Imre

ÉVFORDULÓ

Ma utoljára:

HOTEL SACHER

és Jancsi a féltékeny bohóc

SPORT

A NAC nyerte a rangadót

Nagybányán 2:0-ra győztek a zöldfehérek. Jól szerepeltek a kolozsvári csapatok

Vasárnap játszották le az erdélyi bajnokság kolozsvári csoportjában az őszi elsőket eldöntő NAC—NSE mérkőzést. A váradiak idegen pályán is nagyszerűen megállták a helyüket és megérdemelten nyerték a rangadót. A forduló eseménye a kolozsvári csapatok jó szereplése. A KAC Nagyváradon, a Bástya pedig otthonában győzött.

A forduló részletes eredményei a következők:

NAC—NSE 2:0 (1:0)

Nagybánya, 2 ezer néző, játékvezető Fudák. A két csapat a következőképpen állt fel:

NAC: Váradi — Szabó, Záborszky — Surdi, Juhász, Deményi — Seres, Kovács, Sárvári, Bodola, Haláti.

NSE: Hevesi — Hornyák, Holczmann, Dallos, Perneky, Praszler, Szóke.

NAC támadások vezetik be a játékot, de az első negyedóra inkább a nagybányai csapaté. A 18. percben azonban már vezet a Nac: Sárvári szökötti Bodolát, Bodola mintegy 18 méterről védhetetlenül gólt lő. (1:0) A NAC most már erősen frontba kerül. Különösen a Kovács—Sárvári—Bodola belsejében vezet remek támadásokat. Hevesi azonban pontosan véd.

Fordulás után is a NAC az új a mezőnyben. Két szögletet is szerez egymásután. A 26. percben Haláti elfut a balszélen. Kovács ad, Kovács csellel becsapja Domjánt, aztán a kifutó kapus fölött beemeli a labdát. (2:0) A nagybányai csapat erősen visszaesik, csak védelme állja a sarat a meg-megújuló rohamokkal szemben.

A váradi együttes egyénileg és csapatmunkában jobb volt és megérdemelten nyert. Különösen a belsejében remekelt, de szép dolgokat csinált az egymást kitűnően megértő fedezettsor is. A közvetlen védelem jól állt a lábán. Az NSE-ből a közvetlen védelmet illeti dicséret.

KAC—Törekvés 2:0 (2:0)

Nagyvárad, 1000 néző, játékvezető Boros. A minden pillanatban esőre álló, hideg időben sorakoztak fel a csapatok az erőszéltől pályán:

KAC: Solyom — Horváth, Vass — Csiki, Pál, Szaniszló II. — Brassai, Szántai, Lukács, Régnér, Dobay.

Törekvés: Nyisztor — Szabó, Rocska — Nagy, Kiss, Nemes — Horváth, Moskó, Balk, Csont, Lukács.

Bodola, Sárvári, Kovács és Juhász bekerült a tizenötös válogatott keretbe

Budapestről jelentik: Vitéz Ginzery Dénes szövetségi kapitány lakásán vasárnap este Fábrián József utánpótlás-kapitány, Tóth István és Molnár Ignác edzők tettek jelentést a pénteken és vasárnap látottakról, illetve a játékosok formájáról. A megbeszélés alapján a szövetségi kapitány a következő csapatot jelölte ki a csütörtöki válogatott edzésre:

Tóth (Szeged) — Pákozdi, Bíró — Sárosi III, Polgár, Lázár — Kincses, Sárosi dr, Szabadkai, Pintér, Gyetvai.

Kötelesek még megjelenni a nagyváradiak: Kovács, Sárvári-Spielmann, Bodola és Juhász is. Vitéz Ginzery Dénes a válogatottal összefüggő terveiről a következőket mondotta:

— Ez a tizenötös játékos köteles csütörtökön délután egynegyed három órára a Székesfevárosi Diákstadionban megjelenni. Cipőt mindenki hozzon magával. 2x30 perces edzőmérkőzést tartunk. Ennek kizárólagos célja a rendszer gyakorlása lesz. A kijelölt csapat ellen valamelyik ifjúsági csapat fog játszani, de ezek közé az ifjak közé beállítom a nagyváradi belsejébe és Juhászt az első félidőre. Pósa is kerettag, csak neki nincs szünete a rendszer gyakorlására.

A kijelölt tizenötös játékos a hétfőn egyesületének kétkapus edzésén nem vehet részt. A szegedi Tóth köteles szardán este Budapesten jelentkezni a szövetségben.

A KAC jól kezd. A 7. percben Régnér a felpályáról egyedül átmege a védelmen és a 16-osról nagy gólt lő a bal felső sarokba (1:0). A KAC-ból Dobay minden léfutása veszélyes. A 38. percben Pál hosszú szabadrugást küld a nagyváradi kapu elé és Lukács fordulásból a kapu jobb-sarkába vágja a labdát. (2:0).

Magához tér a Törekvés is, vezet néhány formás támadást, de kapu előtt a csatárok bizonytalanok.

Szünet után a Törekvés felforgatja csapatát, de ez sem segít. A 10. percben Nemes utátrugás miatt kiállítják. A játék eldurvul, a KAC ostromol, de több gól nem esik.

A hazai csapat szétesően játszott, a KAC minden részében jobb volt. Egyénileg Dobay és Lukács, illetve Nyisztor és Rocska érdemelt dicséretet.

Bástya—SzSE 1:0 (1:0)

Kolozsvár, 800 néző, játékvezető Mann. Nagy küzdelem után nyert a hazai együttes. A csapatok így állottak fel:

Bástya: Bereczky — Szócs, Medve — Takács, Enghy, Marosi — Geczó, Lőrincz, Bulik, Oroszi, Hódi.

SzSE: Sepsí — Farkas II., Szegedi — Németh dr, Füzési, Enyedi — Erdélyi, Dragos, Csizsik, Farkas II., Hidégkuti.

Az első félórán csak szögleteket ér el az

állandóan támadó Bástya. A 37. percben Bulik Hódi elé talál és az láposan a hálóba lő (1:0).

Szünet után kiegyensúlyozott a játék. Mindkét csapat bőven kiveszi részét a támadásokból, de a gyenge csatársorok nem tudnak eredményesek lenni. A 36. percben Geczó szépen ívelt labdáját Hódi bevágja, de a játékvezető nem adja meg a gólt, mert Bulik védés közben lőtte a kaput.

A Bástya egy árnyalattal jobb volt és ezzel rászolgált a győzelemre. Egyénileg Takács és Marosi, illetve Sepsí és Szegedi tűnt ki.

Pompás formában győzött Újpest ellen a Ferencváros

Budapestről jelentik: A bajnokság kimenetelére sorsdöntő jellegű rangadót a Fradi csapata főlényesen nyerte. A forduló többi mérkőzésén az esélyesek győztek. Az eredmények a következők:

Ferencváros—Újpest 5:0 (1:0). Góllövők: Kalocsay dr, Sárosy dr (3) és Finta. A tartalékos Újpest szünet után visszaesett.

WMFC—Kispest 2:0 (1:0).
DiMAVAG—Gamma 4:0 (2:0).
Szeged—Törekvés 3:1 (1:0).
Elektromos—SalBTC 3:1 (1:1).
Szolnok—Haladás 4:0 (2:0).

A Tokod—BSZKRT találkozó elmaradt.

Rövid sporthirek

Zágráb: Jugoszlávia—Németország 2:0 (1:0). Mézredemelten győztek a jugoszlávok a bécsiak nélkül kiálló német labdarúgók ellen.

Marosvásárhely: Az erdélyi bajnokság székesfevárosi csoportjában az MTE 5:0 (2:0) arányban nyert a Székelykeresztúri AC ellenében.

Nagyszalonta: Az alkerületi bajnokság során a Turul (NAC II.) csapata a Bocskait 4:0 (2:0) arányban győzte le. Góllövők: Bodnár (2) Mihók és Zilahy. Játékvezető: Kovács.

A m. kir. Külkereskedelmi Hivatal közleményei:

Be kell jelenteni a külföldi árukövetéseket

A magyar királyi Külkereskedelmi Hivatal nagyváradi kirendeltsége felhívja az érdekelteket, hogy a külföldi, így a romániai árukövetéseket is a saját érdekükben a legsürgősebben jelentsek be a hivatal nagyváradi kirendeltségénél, városháza I. em. 24. sz. a. nehogy késélműs bejelentésből kifolyólag kárt szenvedjenek. A bejelentéseknél szigorúan betartandók a hirdetményben előírtak.

Be kell jelenteni az erdélyi cégek volt lengyel-orosz tartozásait és követeléseit

A magyar királyi Külkereskedelmi Hivatal felhívja azokat a visszacsatolt erdélyi területen telephellyel bíró cégeket, melyeknek a volt Lengyelországban telephellyel bíró cégekkel szemben a háború kitörése (1939. szeptember 1.) előtt lebonyolított áruszállításokból kifolyólag tartozásaik, illetve követeléseik állanak fenn, hogy tartozásaikat, illetve követeléseiket a Magyar Királyi Külkereskedelmi Hivatal Erdélyrészi Központi Kirendeltségénél Kolozsvár, Kossuth Lajos utca 51. sz. (Postafiók 134.) november 15-ig írásban jelentsek be. Megadandó a magyar és lengyel cég neve és címe, az áru megnevezése, mennyisége és értéke, a kötés dátuma és a lebonyolító bank.

A bejelentésben külön-külön tüntetendőek fel a Lengyel Főkörmányzóságban, a Németország-hoz csatolt, az Oroszország-hoz csatolt, a Litvánia-hoz csatolt volt lengyel területen telephellyel bíró cégekkel szemben fennálló tartozások, illetve követelések.

Bejelentendők továbbá ugyanebben a vonatkozásban a nem áru szállításból származó tartozások és követelések is, a tartozások, illetve követelések eredettének tüzetes megjelölése mellett.

Felvételek

az állami „Zrinyi Ilona” kereskedelmi leányközépiskolába

Az iskola igazgatója, mint első fokú tanügyi hatóság felhívja az érdeklődők figyelmét, hogy pótbeköltést még mindig tart a kereskedelmi leányközépiskola (volt kereskedelmi leányliceum) II—VIII. osztályaiba. Az áthelyetti aklamozottak gyermekei, a menekülték gyermekei és a vidéki szülőik gyermekei okmányait (legutolsó iskolai bizonyítvány, születési anyakönyvi kivonat, utráltási bizonyítvány) hozzák magukkal. A felvételi díj az V—VIII. osztályba (megfelel az anyaországi I—IV. osztálynak) 16 pengő. Az évi teljes tandíj 108 pengő, amiből indokolt esetben nagyobbarányú kedvezményt is adhat a tanári testület és 6 részletben fizethető. A tanítás már folyik, tehát érdeke minden szülőnek és gyermekének, hogy minél sürgősebben jelentkeznek felvételre az iskola épületében, Teleki-u. 11. (Dűdek utca 3.) Beiratási határidő: november 15-ig.

A kereskedelmi középiskola modern képzettséget nyújt növendékeinek. Az általánosan művelő tárgyakon felül a gazdasági életben nélkülözhetetlen szakképzést is megadja növendékeiknek. Nem feledkezik meg azonban a nő legfontosabb hivatására neveléséről sem és háztartási, zenei, stb. képzést is nyújt növendékeiknek. A kereskedelmi középiskola valóban az élet iskolája.

Ugy értesültünk, hogy az iskolával kapcsolatban, kellő számú jelentkező esetén 1 vagy két éves női kereskedelmi szaktanfolyam is nyílhat. Ugyancsak tervezik csoportos gyorsírótanfolyam felállítását is, ahol 5—6 hónap alatt, délutáni vagy esti tanfolyam keretében lehet elsajátítani az egységes magyar gyorsírást.

A fenti tanfolyamok ügyére még rövidesen visszatérünk ismertetőnkben. Részletes felvilágosítással egyébként az iskola igazgatója szolgál.

Jó forgalmu

hentesüzlet

berendezéssel eladó. **Barátky**
Gyár-utca 31

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5.
 ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30 P, félévre
 15 P, egy óra 2.50 Pengő
 Egyes szám ára 10 fillér
 Telefon: 12-27.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.

Időjárás

Mérsékelt szél. Sok helyen köd, eső, az ezer méternél magasabb hegyeken havazás. A hőmérséklet kissé emelkedik.

Fizetik a vasúti nyugdíjakat. A vasúti nyugdíjasok novemberi nyugdíjfizetésének első napja: szerda, november 6. Személyazonossági igazolvány elegendő. Éles és Grenczy felügyelők.

Fadrusz János özvegyének koszorúja a kolozsvári Mátyás szobron. Kolozsvárról jelentik: (MTI) Fadrusz János özvegye gyönyörű babérkoszorút juttatott el Nyíró Józsefhez, a Keleti Újság főszerkesztőjéhez azzal a kéréssel, hogy a koszorút kegyeletes megemlékezés jeléül helyezze el a férje alkotása, a Mátyás király szobor alá. — Val sárnap délelőtti a város egyházi, irodalmi és művészeti életének vezető egyéniségei felvonultak a szobor elé és ott Nyíró József kegyeletes szavakkal emlékezett meg a halhatatlan művészről és elhelyezte a koszorút az özvegy nevében a szobor talapzatára.

GYÁSZÜNNEPELY GESZTEN TISZA ISTVÁN SIRJÁNÁL. Berettyóújfaluból jelentik: (MTI) Geszten a tragikus halált halt gróf Tisza István sírjánál október 31-én kegyeletes gyászünnepelet tartottak. A Tisza-család sírboltjánál megjelent Biharvármegye küldöttsége és dr. Révész Imre püspök imája után koszorút helyezett a meggyilkolt nagy miniszterelnök sírjára. Az ünnepélyen megjelent dr. Molnár főispán és dr. Nadányi alispán is.

„Visszatértünk!”

Leitner Ferencz vette át ismét a **Kékmacska étterem** vezetését. — A nagyváradai és vidéki magyar uritársaság legjobb találkozóhelye, kitűnő magyar konyha és magyar italok. Estenként **HAMZA JANCSI** pompás zenekara játszik.

Halálos szerencsétlenség a megyeri löversenyen. A Mai Nap írja: Gróf Herberstein Henrik főhadnagyot halálos szerencsétlenség érte a megyeri löversenyen. Gátugrás közben lova felbukott, egy másik ló ráesett. Herberstein gróf anélkül, hogy eszmélettét egy pillanatra is visszanyerte volna, meghalt.

KÉT KÉPET VÁSÁROLT NAGYVÁRAD VÁROSA UDVARDY IGNÁC KIÁLLÍTÁSÁN. A múlt hét végén zárult le Udvardy Ignác festőművész búcsúkiállítása a nagyváradai premontrai főgimnázium rajztermében. A kiállítást megtekintette vitéz Rajnay Károly tábornok, a város népszerű katonai parancsnoka is, aki gyönyörködve szemlélte Udvardy művészeti festményei s város részére két finom hangulatú olasz tájképet meg is vásárolta. Udvardy képeit valószínűleg a főpolgármesteri szalonban helyezik el.

Nagy szerencsétlenség a kaposvári cukorgyárban. Kaposvárról jelentik: (MTI) A kaposvári cukorgyárban szombaton munkaközben nagy szerencsétlenség történt. Az egyik nagy kazán, amelyen munkások dolgoztak és amelyben 70 fokos forró cukorlé volt, a nagy nyomás következtében a szelepet kivágta. A kiömlő forró cukorlé öt munkást leforrázott. Az öt munkás közül háromnak olyan súlyos volt az állapota, hogy azonnal kórházba kellett őket szállítani. A beszállított munkások közül Magyar Ferenc belehalt súlyos égési sebeibe. A másik kettő állapota javult. Két kisebb sérüléseket szenvedett munkást hazaszállították és otthonukban ápolják őket. A meghalt munkást a gyár saját halottjának tekintik.

EGYHÁZZENEI HANGVERSENY A NAGYVÁRADAI SZÉKESEGYHÁZBAN. November 17-én d. u. 4 órakor a nagyváradai Székesegyházban a budapesti „MAV Törekvés” 80 tagú férfi kórusa egyházzenei hangversenyt rendez, városunk szegényeinek karácsonyi fellegélyezésére. Az énekkar tagjai, műhelyi munkások és tisztviselők. Erre az eseményszámbamenő első kézfogásra már most felhívjuk a magyar egyházi zene és énekedvelők figyelmét. Részletesebb műsorközlést később eszközünk érdeklődni lehet addig is a Szt. Vincze- és az Immaculata-intézetekben.

A nagyváradai Magyar Királyi Állami Tanító-nőképző Intézetben (Ór-utca 3.) a beiratások november hó 15-ig tartanak. Az intézet óvónőképzőből és kereskedelmi iskolából is vehet át növendékeket. A rövidesen megnyíló 280 ágyas modern internátusba is november hó 15-ig lehet növendékeket (elemi iskolásokat is) előjegyeztetni. Tartásdíj évi 500 pengő. Tanácsal, felvilágosítással készséggel áll a szülők rendelkezésére az intézet igazgatósága.

Szombat este 9 órakor lesz
Nagy Izabella
 és
Dr. Palló Imre
 ünnepi magyar dalestéje.
Olcsó koncert helyárrakkal!
 Jegyek elővételben a színház pénztáránál

Temetés. Özv. Zih Imréné Vargha Ágnes 79 éves korában meghalt. Temetése kedden, 5-én délután 3 órakor lesz a Madár-utca 17. számú gyászszobánál. (Erdélyi „Concordia”.)

Debreceni tűzharcosok bajtársi látogatása Nagyváradon. Kedves vendégek látogatták meg vasárnap a Tűzharcosok nagyváradai főcsoportját. Debrecenből érkezett egy nagyobbfőnyi bajtársi tűzharcos küldöttség vitéz Bökönyi Sándor t. főhadnagy vezetése alatt, baráti látogatásra. Többen még családjukat is elhozták. A fogadtatás után a vendégek egyik csoportja a Székesegyházban hallgatott szentmisét, míg a másik csoport a körösparti református templomban vett részt istentiszteleten. Azután ünnepélyesen megkoszorúzták Nagy Sándor tábornok emléktábláját, majd résztvettek a nagyváradai tűzharcosok avatási ünnepségén. Délben bajtársi közebéd volt a Katolikus Körben. Ebéd után rég nem látott ismerősökhöz, rokonaihoz oszlottak szét a vendégek s megtekintették a város nevezetességeit. A debreceniek egyébként közreműködtek az avatási ünnepség műsorában is, amennyiben Novák Pirokska, az egyik debreceni bajtárs diszmagyarba öltözött kisleánya elszavalta a „Köszöntlek Erdély” című alkalmi költeményt. Jámor Lajos és Erdődy Sándor pedig saját verseikből adták elő. A vendégek este fél kilenckor indultak haza Debrecenbe.

Általános Biztosító Társaság, a Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyi területen 22 éves számlázatás után ismét megkezdte működését.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság ezen a területen egyelőre Nagyváradon, Kolozsvárt, Marosvásárhelyen és Szatmárnémetiben állította fel főügynökségeit.

Nagyváradra a társaság központi igazgatósága az ügyek folyamatba vételére Hoványi János aligazgatót delegálta.

Az Első Magyar nagyváradai főügynökségének irodája Szent László-tér 2. szám, a telefon száma 1568.

Amidőn ezt a hírt őszinte örömmel közöljük, külön is kiemeljük, hogy az Első Magyar Általános Biztosító Társaság megalapításában a haza legkitűnőbbjei között Deák Ferenc és gróf Széchenyi István is résztvettek és, hogy a társaság megalapítása óta, vagyis 1857-től kezdve, mindenkor az alapítók szellemében fejtette ki értékes közigazgatási tevékenységét.

Apolló Filmszínházban

Főszerepben: Páger Antal, Erdélyi Mici, Komár Julia és Dénes György

A miniszter barátja

A legújabb világhíradó

Hív a D. L. és a D. N.

Ma a szervezkedések idejét éljük. Minden országban, minden társadalmi rétegben különböző csoportok, szervek, közösségek alakulnak, mozgalmak indulnak, amelyek mind, mind az egyes ember érdekeit, boldogulását, szellemi és anyagi értekeit akarják szolgálni, védelmi és fejleszteni. S ez igen jól is van így! Kell a tömörülés, a szervezkedés, mert egységben az erő!

De talán egyik társadalmi osztálynak sincs olyan nagy szüksége az összefogásra, mint a munkásnők, az iparban, gyárban, kereskedelemben dolgozó nők osztályának. Ők azok, akik kulturális és szociális téren talán a legelhanyagottabbak. Kitéve a legnagyobb mértékben az emberi önzés liberális túlkapásainak. Eppen ezért, kétszeresen fontos, hogy valaki élükre álljon, helyes öntudatra ébressze őket, hogy kezük egymásbasimuljon és a krisztusi igazság és szeretet nevében elinduljanak együtt egy szebb, emberibb élet felé.

Hála Istennek, ma már nem hiányzik a mozgalom, mely azért küzd, hogy a munkásnők szellemi erkölcsi és gazdasági életszínvonalát felemelje a műveletlenség, a lelketlen robot és a jogtalan kihasználás alacsonyosságából. Nyugati országok mintájára Magyarországon is megindult a dolgozó lányok és a dolgozó nők (asszonyok) szervezése. — D. L. és D. N.!

S mit tesz a Mozgalom a dolgozó nőért?

Meleg, barát, kört akar teremteni neki, ahol hetenkint egyszer egy kellemes estét tölthet társával, ha munka után fáradtan jön ki a gyárból, műhelyből vagy üzletből.

Továbbtanulási lehetőséget akar nyújtani neki, hogy szellemi kincs, vallási, nemzeti, társadalmi műveltségét gyarapíthassa s megfelelő elméleti és gyakorlati tudás elsajátításával készüljön jelen, vagy jövőendő női hivatására, a családanyságra.

Nemes, tiszta, üdítő szórakozási alkalmakkal szolgál neki a Mozgalom, hogy felfrissülve, újult lendülettel és kedéllyel tudjon ismét munkábaállni.

S ez a Mozgalom a dolgozó nő jogait, érdekeit védi. A Mozgalom képviselője ott van az Országgyűlésben és tolmácsolja a magyar munkásnő panaszait és kívánásait a törvényhozóknak.

Hogy mennyire időszerűek és szükségesek a DLN-szervezetek, azt bizonyítja az is, hogy az Anyország területén csak a DLN-szervezetek több, mint 10.000 dolgozó leányt számlálnak tagjaik sorába.

S most ez a mozgalom Erdélyben is kibontja szabadon a zászlót. Krisztusi zászlaját, amelyet alatt egy szebb jövőt akar kiharcolni az erdélyi dolgozó nők számára is. De ebben a harcban vezérek, ebben a munkában segítőtársak kelleneek. Világos látású, apostoli lelkületű vezetők kelleneek. S ez a szerep első sorban az erdélyi katolicizmus értelmiségi osztályának nőire vár. A magyar tanítónőkre, tanárnőkre, óvónőkre és mindazokra, akik a maguk kicsi egyéni életükön túl a közösség javáért kívánna dolgozni!

Halljátok meg a hívást! Ezer és ezer erdélyi munkás leány, ezer és ezer erdélyi munkás asszony vár rátok. Fogjátok meg a kezüket, adjátok nekik a tudásotokból és a szívetek szeretetéből. Kapcsolódjatok bele a Mozgalomba és kapcsoljátok egybe a felétek nyúló munkás testvéreitek kezét és vezessétek őket a DLN-zászló alatt jobb jövőre!

Hesz Márta.

Nagyváradai katolikus óvónők, tanítónők és tanárnők és mindazok figyelmébe, akiket a munkásnő mozgalom sorsa és fejlődése érdekelt! Szerdán, november 6-án este 7 órakor a Szociális Testvérek Házában, Pray György-utca 2. szám alatt Pázmány Péter-Kanonok sor végén, Köstler Hedvig, a DLN mozgalom budapesti központi titkára beszél a mozgalomról s az induló erdélyi szervezkedésről. Szeretettel vár mindenkit a Katolikus Nőszövetség helyi vezetősége.

A nagyváradai Kereskedelmi Csarnok felhívása. A nagyváradai Kereskedelmi Csarnok vezetősége felkéri mindazokat, akik az O. M. K. E-től a november 7-iki választmányi ülésére meghívót kaptak, szíveskedjenek ma, november 4-én, hétfőn este 7 órakor titkári hivatalunkban megjelenni.

Megjöltek
a híres pesti cigányok

Kóczé Laci

zenehara játszik a
„Kispipában“

Rendelet, hirdetésmények

M. kir. Nagyváradi városi katonai parancsnokság
4590—1940. kat. közig. szám.

Rendelet

Tarr Kovács János hentes iparos nagyváradi lakos, hentes ipari jogosítványának hatályát bizonytalan időre felfüggesztem és megtiltom, hogy fentnevezett iparos további intézkedésemig hentes mesteri ipari tevékenységet fejtsen ki. Utasítom a rendőrhatalóságot, hogy jelen rendeletem azonnali fogantatásáról gondoskodjék és annak végrehajtását a legszigorúbban ellenőriztesse. Elrendelem, hogy jelen rendeletem a „Magyar Lapok“ és „Nagyváradi“ helyi napilapokban fent nevezett költségére való közzététel útján a város közönségének tudomására adassék.

Indokok:

A hatósági ellenőrző közegek Tarr Kovács János hentes iparosnál olyan sertésárakat találtak, amelyeket a vágóhid elkerülésével, szabályrendeletellenes módon hozott forgalomba.

Egyéni szempontból a tettes a törvényes illetékek le nem róvásával a kincstárt és a várost egyaránt megkárosította. A köz szempontjából pedig megsértette a város közegészségügyi érdekeit, miért is őt nem minősíthetem a közönség élelmiszer igényei kielégítésére alkalmas és megbízható személynek.

Nagyváradi, 1940. október hó 31.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

M. kir. Nagyváradi városi katonai parancsnokság
4591—1940. kat. közig. szám.

Rendelet

Sáhi Lajos hentes iparos nagyváradi lakos, hentes ipari jogosítványának hatályát bizonytalan időre felfüggesztem és megtiltom, hogy fentnevezett iparos további intézkedésemig hentes mesteri ipari tevékenységet fejtsen ki. Utasítom a rendőrhatalóságot, hogy jelen rendeletem azonnali fogantatásáról gondoskodjék és annak végrehajtását a legszigorúbban ellenőriztesse. Elrendelem, hogy jelen rendeletem a „Magyar Lapok“ és „Nagyváradi“ helyi napilapokban fent nevezett költségére való közzététel útján a város közönségének tudomására adassék.

Indokok:

A hatósági ellenőrző közegek Sáhi Lajos hentes iparosnál olyan sertésárakat találtak, amelyeket a vágóhid elkerülésével, szabályrendeletellenes módon hozott forgalomba.

Egyéni szempontból a tettes a törvényes illetékek le nem róvásával a kincstárt és a várost egyaránt megkárosította. A köz szempontjából pedig megsértette a város közegészségügyi érdekeit, miért is őt nem minősíthetem a közönség élelmiszer igényei kielégítésére alkalmas és megbízható személynek.

Nagyváradi, 1940. október hó 31.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

Dorian Filmszínház Fekete gyémántok

Jókai Mór regénye filmen:

Szereplők: Szelezcky Zita, Jávör Pál, Törzs Jenő, Csörtös Gy., Greguss Zoltán, Köpeczi-Boocz Lajos, Rózsahegyi Kálmán, Mály Gerő, Berend István. — Legújabb világhíradók

Id. Hivatalvezető:
Ulferth József
m. kir. főmérnök.

M. kir. Nagyváradi városi katonai parancsnokság
4589—1940. kat. közig. szám.

Rendelet

Pántis Gyula mészáros iparos nagyváradi lakos, mészáros ipari jogosítványának hatályát bizonytalan időre felfüggesztem és megtiltom, hogy fentnevezett iparos további intézkedésemig mészáros mesteri ipari tevékenységet fejtsen ki. Utasítom a rendőrhatalóságot, hogy jelen rendeletem azonnali fogantatásáról gondoskodjék és annak végrehajtását a legszigorúbban ellenőriztesse. Elrendelem, hogy jelen rendeletem a „Magyar Lapok“ és „Nagyváradi“ helyi napilapokban fent nevezett költségére való közzététel útján a város közönségének tudomására adassék.

Indokok:

A hatósági ellenőrző közegek Pántis Gyula mészáros iparosnál olyan sertésárakat találtak, amelyeket a vágóhid elkerülésével, szabályrendeletellenes módon hozott forgalomba.

Egyéni szempontból a tettes a törvényes illetékek le nem róvásával a kincstárt és a várost egyaránt megkárosította. A köz szempontjából pedig megsértette a város közegészségügyi érdekeit, miért is őt nem minősíthetem a közönség élelmiszer igényei kielégítésére alkalmas és megbízható személynek.

Nagyváradi, 1940. október hó 31.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

M. kir. Nagyváradi városi katonai parancsnokság
4592—1940. kat. közig. szám.

Rendelet

Incze Károly hentes iparos nagyváradi lakos, hentes ipari jogosítványának hatályát bizonytalan időre felfüggesztem és megtiltom, hogy fentnevezett iparos további intézkedésemig hentes mesteri ipari tevékenységet fejtsen ki. Utasítom a rendőrhatalóságot, hogy jelen rendeletem azonnali fogantatásáról gondoskodjék és annak végrehajtását a legszigorúbban ellenőriztesse. Elrendelem, hogy jelen rendeletem a „Magyar Lapok“ és „Nagyváradi“ helyi napilapokban fent nevezett költségére való közzététel útján a város közönségének tudomására adassék.

Indokok:

A hatósági ellenőrző közegek Incze Károly hentes iparosnál olyan sertésárakat találtak, amelyeket a vágóhid elkerülésével, szabályrendeletellenes módon hozott forgalomba.

Egyéni szempontból a tettes a törvényes illetékek le nem róvásával a kincstárt és a várost egyaránt megkárosította. A köz szempontjából pedig megsértette a város közegészségügyi érdekeit, miért is őt nem minősíthetem a közönség élelmiszer igényei kielégítésére alkalmas és megbízható személynek.

Nagyváradi, 1940. október hó 31.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

Frenczel Sándor üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Eötvös-üveg
Képkerekezés

Nagyváradi, Szt.-János utca 44

Telefon: 19-13

Nyilvános árlejtések

Nagyváradi város katonai parancsnoksága
2793-1940. ad. 20. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

Tudomására adom mindazoknak, akiket érdekel, hogy folyó hó 7-én délelőtt 11 órakor Rákóczi-utca 31. számú háznál

10 Hl. és 83 liter egyéves óbor hatósági nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek elárvereltetik.

A vételár a helyszínen a bor azonnali átvétele mellett készpénzben kifizetendő.

Nagyváradi, 1940. november 4.

M. kir. Nagyváradi városi katonai parancsnok megbízásából:
Kolontáry János, s. k.
katonai ügyosztályvezető.

Nagyváradi város katonai parancsnoksága
2793-1940. ad. 36. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására adom mindazoknak, akiket érdekel, hogy folyó hó 6-án délelőtt fél 12 órakor Kálmán-utca 12. számú házban (Gáspár kertész-nél)

21 db csirke,
7 db sovány liba

hatósági nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek elárvereltetik.

A vételár a helyszínen a majorságok azonnali átvétele mellett készpénzben kifizetendő.

Nagyváradi, 1940. november 4.

M. kir. Nagyváradi városi katonai parancsnok megbízásából:
Kolontáry János, s. k.
katonai ügyosztályvezető.

Nagyváradi város katonai parancsnoksága
2793-1940. ad. 36. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására adom mindazoknak, akiket érdekel, hogy folyó hó 6-án délelőtt 11 órakor a Károly-utca 3. szám alatti ház pincéjében

7 zsák tengeri,
2 zsák vöröshagyma,
kb. 3 mázsa burgonya

hatósági nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek elárvereltetik.

A vételár a helyszínen a termények azonnali átvétele mellett készpénzben kifizetendő.

Nagyváradi, 1940. november 2.

M. kir. Nagyváradi városi katonai parancsnok megbízásából:
Kolontáry János, s. k.
katonai ügyosztályvezető.

M. kir. Nagyváradi város katonai parancsnoksága.
M. kir. Földmérési felügyelőség.
38/1940. kat. közig. szám.

Árlejtési hirdetés

M. kir. Földmérési felügyelőség Nagyváradi, Sal Ferenc-utca 2. nyilvános árlejtést hirdet irodahelyiségének fűtésére szükséges 2 vagon I. osztályú bükkszász, vagy I. oszt. cser. tölgy vagy gyertyán hasáb tűzifa szállítására. Az árlejtésen résztvenni óhajtok az írott és lezárt ajánlatot legkésőbb november hó 6-án délelőtt 10 óráig a földmérési felügyelőséghez (I. emelet, ajtó 18. sz.) nyújtásuk be. Az írott és lezárt ajánlattal egyidejűleg leteendő az ajánlati összeg 5%-a óvadék címén, mely óvadék a szállítás odaitélésénél 10%-ra egéztendő ki.

Iván vendéglő

Szent László-tér 2, Kishídfő mellett

Izletes konyha, kitűnő borok, elsőrangú zene,
figyelmes kiszolgálás, előnyös árak.

Minden szombaton disznótoros vacsora

A legkisebb munkabérek megállapítása a szabóiparban

A m. kir. Nagyvárad városi katonai parancsnokság 4782-1940. kat. közg. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Folyó évi október 22-én 3578-1940. kat. közg. szám alatt kiadott rendeletet módosítom, illetőleg kiegészítem a következőkkel:

Nagyvárad város területén a rendelésre dolgozó férfiszabó és férfiruhakészítő, valamint a nőiszabó és leányruhakészítő iparban a következő legkisebb órabérek fizetendők.

Férfiszabó és fiuruhakészítő ipar:

1. Gyenge kézimunkás, aki munkakönyvével egy évnél kevesebb gyakorlatot igazol 35 fillér, 2. gyenge kézimunkás, aki munkakönyvével egy évnél több gyakorlatot igazol 43 fillér, 3. gyakorlott kézimunkás 56 fillér, 4. erős kézimunkás 68 fillér, 5. önálló munkás 79 fillér, 6. napszabó, aki előzőleg kézimunkás volt 68 fillér, 7. napszabó, aki előzőleg önálló munkás volt 79 fillér. A bedolgozó kisiparos és az otthon foglalkoztatott munkavállaló munkadíja ugyanaz, mint az 5. sorszámmal felsorolt önálló munkásnak megszabott órabére, ezenkívül 17 fillér, üzemeltetési díjként, amelyben bennfoglaltatik a vállalkozás kockázata is.

A munkások fenti munkabér csoportokba sorolásánál a ténylegesen betöltött munkakör, illetőleg a végzett munka irányadó. Ebben a tekintetben az anyaországhelyi rendelkezések alkalmazandók.

Nőiszabó és leányruhakészítő ipar:

1. Kézimunkásnő a felszabadulástól számított egy évnél kevesebb gyakorlattal 20 fillér, 2. kézimunkásnő második évi gyakorlattal 24 fillér, 3. gyakorlott kézimunkásnő, másodrendű himzőnő: kézimunkás, a felszabadulástól számított egy évnél kevesebb gyakorlattal 35 fillér, 4. kézimunkásnő a felszabadulás után a második évben 42 fillér, 5. derék, önálló aljvarrónő, elsőrendű himzőnő 44 fillér, 6. férfi kézimunkás két évnél több gyakorlattal és derék himzőnő, aljmeszter, himzésrajzoló 54 fillér, 7. önálló kabátvarrónő, aki rendszeresen és önállóan angol munkán dolgozik 60 fillér, 8. önálló férfi munkás 80 fillér.

Nyílt árusítási üzletben, tömegtermeléssel (konfekció) készült cikkek eladásával is foglalkozó szabóiparos részére méret után való rendelésre bedolgozó kisiparosoknak fizetendő munkabérek pengőben:

1. I. osztályu kabátka és alj (kosztüm) 24-19.20, 2. II. osztályu kabátka és alj (kosztüm) 20-16, 3. I. osztályu kabátka (kosztüm) 19-15.20, 4. II. osztályu kabátka (kosztüm) 16-12.80, 5. I. osztályu köpeny 22-17.60, 6. II. osztályu köpeny 18-14.40, 7. I. osztályu kosztüm 5-4, 8. II. osztályu kosztüm 4-3, 9. I. osztályu angol ruha 12-9.60, 10. II. osztályu angol ruha 10-8, 11. I. osztályu franciaalj 4-3.20, 12. II. osztályu francia alj 3-2.40, 13. I. osztályu vászon (pamut, len, vagy kender) kosztüm 12-9.60, 14. II. osztályu vászonkosztüm 10-8, 15. I. osztályu vászonalj 3-2.40, 16. II. osztályu vászonalj 2.50-2, 17. I. osztályu sima angol zubbony (bluz) 7-5.60, 18. II. osztályu sima angol zubbony 5-4, 19. I. osztályu délutáni ruha sima egyszerű kivitelben 10-8, 20. II. osztályu délutáni ruha sima egyszerű kivitelben 8-6.40, 21. I. osztályu délutáni ruha díszesebb kivitelben 14-11.20, 22. II. osztályu délutáni ruha díszesebb kivitelben 12-9.60, ugyanezen ruhadaraboknak próbadíjak az 1-6, 9-10, 12-13, és a 19-22. tételek alatt felsoroltaknál 3 pengő, a többi tételeknél 2 pengő, I. osztályu az a kosztüm és köpeny amely kézzel varrott gomblyukkal, sima kabátszéllel, gomblyukas ujjakkal és nyílásokkal készül. Berakast, áttört varrást (aszur), csipkét és kiegészítést külön kell díjazni. Az I. és II. osztályu munkás díj-szabásában az első próbadíja bentfoglaltatik. — Ezen felül ott, ahol a próbadíj 3 pengő, két külön próbát, ahol pedig a próbadíj 2 pengő, egy külön próbát díjazni kell.

A határozatban megállapított munkadíjak a tömegtermelésnek számszerű mértékkészítményeire nem vonatkoznak.

A női divat termek (szalonnák) részére bedolgozó kisiparosoknak fizetendő legkisebb munkabérek:

1. I. osztályu angol kabátka és alj (kosztüm) 35-28, 2. II. osztályu angol kabátka és alj 30-24, 3. I. osztályu angol kosztüm 27-21.60, 4. II. osztályu angol kosztüm 23-19.40, 5. I. osztályu angol kosztüm 8-6.40, 6. II. osztályu angol kosztüm 7-5.40, 7. I. osztályu angol köpeny 25-20, 9. I. osztályu kabátka ruhához (kom-

plé) angol kidolgozás nélkül 25-20, 10. II. osztályu kabátka ruhához, angol kidolgozás nélkül 20-16, 11. I. osztályu bolero vagy kepp 16-12.80, 12. II. osztályu bolero vagy kepp 13-10.40, 13. I. osztályu francia kabátka és alj (kosztüm) 30-24, 14. másodosztályu francia kabátka és alj 25-20, 15. I. osztályu francia alj 8-6.40, 16. II. osztályu francia alj 6-4.80, 17. I. osztályu angol ruha gyapju szövethől 16-12.80, 18. II. osztályu angol ruha gyapju szövethől 13-10.40, 19. I. osztályu vászonkabátka és alj angol kidolgozással 25-20, 20. II. osztályu angol kabátka és alj angol kidolgozással 20-16, 21. I. osztályu vászonalj 6-4.80, 22. II. osztályu vászonalj 5-4, 23. I. osztályu vászonkabát angol kidolgozással 19-17.20, 24. II. osztályu vászonkabát angol kidolgozással 15-13.50, 25. I. osztályu vászonruha 14-11.20, 26. II. osztályu vászonruha 12-9.60, 27. I. osztályu angol zubbony (bluz) 8-6.40, 28. II. osztályu angol zubbony 6-4.80, 29. I. osztályu francia zubbony 12-9.60, 30. II. osztályu francia zubbony 10-8, 31.

I. osztályu délutáni ruha egyszerű kivitelben 15-9.60, 32. II. osztályu délutáni ruha egyszerű kivitelben 12-9.60, 33. I. osztályu délutáni ruha díszesebb kivitelben 18-14.40, 34. II. osztályu délutáni ruha díszesebb kivitelben 15-12, 35. Ugyanezen ruhadaraboknak próbadíja az 1-4, 7-14, 19-20, 23-24 alatt felsoroltaknál 3 pengő, a többi tételeknél 2 pengő, I. osztályu az a kosztüm és köpeny amely kézzel varrott gomblyukkal, sima kabátszéllel, gomblyukas ujjakkal készül. Külön kell díjazni a berakast, az áttört varrást és a csipkézést. Az I. és II. osztályu munkás díj-szabásában az első próbadíja bentfoglaltatik, ezenfelül, ott, ahol a próbadíj 3 pengő két külön próbát, ahol pedig a próbadíj 2 pengő, egy külön próbát kell díjazni. Az ugynevezett minta készítése esetén, ha azon a próba alkalmával változás történik, az ebből származó külön munkadíjat, a női divatterembe bedolgozó kisiparos külön felszámíthatja.

Jelen rendeletet annyiban nem érinti az eltérő más szokást, szerződés vagy megállapodás hatályát, amennyiben azok az alkalmazottnak a jelen rendeletben foglaltaknál kedvezőbb helyzetet, illetőleg munkabért biztosítanak.

Nagyvárad, 1940. október 30.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

Nem léphetik túl üzletkörüket a kereskedők

A m. kir. Nagyvárad városi katonai parancsnoksága 4783-1940. kat. közg. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A képzéshez kötött iparosok panaszára megállapítottam, hogy egyes kereskedők üzletkörüket túllépik és olyan ipari munkákat is vállalnak és végeznek, amelyek felonyolítására jogosítottak nem tekinthetők. Ennek az állapotnak megszüntetése, illetőleg a képzett iparosok érdekeinek megvédése céljából olyképpen rendelkezem, hogy kereskedő, akinek csupán kereskedelmi szakmára szóló iparüzési jogosítványa van, cipő, férfi- és fiuruha, női- és leányruha, valamint szőrmeáru elkészítését és javítását nem vállalhatja és az említett áruk elkészítése, vagy javítása céljából mértéket nem vehet.

Az a kereskedő, aki kereskedelmi szakmára szóló iparüzési jogosítványa alapján cipő, férfi- és fiuruha, női- és leányruha, vagy szőrmeáru árusításával foglalkozik, a vevő által kívánt áru-

betartása hatékonyan ellenőrizhető legyen, minden kereskedőt, aki a fentiek szerint megállapított jogával élve, képzéshez kötött ipari munkakörbe tartozó, üzletkörébe eső iparcikkek elkészítésére, az általa eladott áru átalakítására vagy javítására megrendelést vesz fel, köteles a kiadott munkáról munkanaplót vezetni s abba esetről-esetre feljegyezni, hogy mely napon milyen ipari munkát és melyik iparosnak adta ki munkába. A munkanaplóba az iparos nevének kívül az iparos által gyakorolt ipar, az iparos telep helyét, illetőleg teljes címét is fel kell tüntetni. Feljelentés esetében az eljáró hatóság ennek a munkanaplónak bemutatását kivánhatja.

A benyújtott panasz alapján megállapítottam egyben és olyképpen rendelkezem, hogy a női- és leányfűzőruhák (többek közt kosztümök, kabátok, lovaglóruhák, lovaglónadrágok, stb.) készítése a nőiszabók és leányruha készítő ipar körébe tartozik s ezen ruházati cikkek előállításával csak a képzéshez kötött nőiszabó és leányruha készítő ipar gyakorlására iparüzési jogosítvánnyal rendelkező iparosok foglalkozhatnak.

Nagyvárad, 1940. október 30.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

BUDAPEST

világhírű gyógyfürdőibe
erdélyi testvéreinket
szeretettel várjuk.
Olcsó íeli átalánykurák.
Felvilágosítást ad a

Gyógyhelyi Bizottság
Budapest, Vigadó-tér 3

nak az árukészletből való kiválasztása, valamint a kiválasztott árunak a vevő igényeit kielégítő átalakítása céljából mértéket vehet és a kiválasztott áru megfelelő átalakítását elvállalhatja, de az átalakítási munkát az annak végzésére jogosult iparossal végeztetheti. Ez a korlátozás nem terjed ki azokra az alárendelt jelentőségű, kisebb igazításokra, amelyeknek elvégzése szakismeretet nem igényel. Az ilyen igazításokat a kereskedő és személyzete is elvégezheti.

Más szakmájú kereskedő szintén nem végezhet kereskedelmi szakmára szóló iparüzési jogosítvány alapján képzéshez kötött iparág körébe tartozó munkát és ily munkákat csak annak foganatosítására jogosult iparossal végeztethet. Egyébként ezek a kereskedők az üzletkörükbe tartozó áruk elkészítésére megrendeléseket tehetnek, az általuk eladott áruk átalakítását, javítását elvállalhatják, s ebből a célból mértéket is vehetnek, de a megrendelt áruk elkészítését, illetőleg az áru átalakítását és javítását, amennyiben ezeknek a munkáknak végzése valamely képzéshez kötött ipar munkakörébe tartozik, csak az illető munka végzésére jogosult iparossal foganatosítható.

Abból a célból, hogy ezen rendelkezésem

Hivatalos órák új rendje a nagyváradai városházán

A városháza hivatalaiban az utóbbi napokban új hivatalos órák léptek életbe. Erre vonatkozólag a közigazgatási ügyosztálytól nyert értesülések szerint a hivatalos órák az alábbiak szerint módosultak:

Hétköznap a hivatalos órák reggel 9-től délután 2 óráig, délután fél 5 órától este 7 óráig tart. Hétköznap este minden ügyosztály ügyeletes szolgálatot teljesít a saját keretein belül 7-8 óra között, vasár- és ünnepnapokon pedig d. u. 4-től 6 óráig.

A közigazgatási ügyosztály vezetősége arra kéri fel a közönséget, *lehetőleg ne a reggel*, vagy kora délutáni órákban keresse föl tömegesen a hivatalokat, mert az ilyen nagyszámú jelentkezés zavarja és késlelteti az ügymenetet. A hivatalos ügyek elintézésének legalkalmasabb ideje délelőtt 11 órától volna. Más időszakban csak sürgős esetekben, u. m. temetés, haláleset, baleset, stb., mert a tisztviselőknek időt kell engedni a felhalmozódott ügyiratok feldolgozására.

Vasár- és ünnepnapokon ügyeleti szolgálaton kívül a hivatalos órák délelőtt 10-től délután 2 óráig tartanak.

PANNONIA

szálloda, étterem és kávéház vezetését átvettem
Célom a békebeli váradi kávéházi hangulat visszavarázsolása.
Elsőrangú magyar konyha. Szálkanéki különlegességek
Kitűnő bork. Elsőrangú dzsez és cigányzene. Figyelmes kiszolgálás
A nagyérdemű közönség támogatást kéri **Nedelkó János** budapesti vendéglős mester

SZINHÁZ

Kapunyitás a váradi Szigligeti-színházban

Nagyvárada. Saját tud. Mozgalmas az élet a színház környékén. Egyre-másra érkeznek színészek és a két igazgató: Szathmáry Endre és Putnik Bilint büszke örömmel fogadják őket. Erre meg is van minden jogcímük. Olyan művészi társulatot toboroztak össze, hogy szinte el sem akarjuk hinni. Az operett együttes már meg is érkezett és november 7-en kezdik el a szereplésüket Huszka Jenő és Szilágyi László „Erzsébet” című daljátékában, amely a budapesti Magyar Színházban több mint 150-szer került színre.

Lásuk csak röviden, kik érkeztek meg eddig Nagyváradra, mutassuk be őket a közönségnek, (habár nagyrészüket már úgys jól ismerik):

Tihanyi Vilmos, a társulat főrendezőjének a legjobb csengésű neve van. Az elmúlt esztendőben a Budapesti Városi Színház igazgatója, azelőtt 20 éven keresztül a Vígyszínház főrendezője volt.

Laki Tóth Erzsébet primadonna. A rádióból régi kedves ismerősök. Polgár Tibornak, a rádió karnagyának a felesége. Az elmúlt években a Budapesti Városi Színház tagja.

Jurik Ica, szubrett primadonna. A végtelenül bajos, fiatal, szőke nő feltűnően emlékeztet Kosáry Emmyre, a Királyi Színház, Magyar Színház, legutóbb pedig az Andrásy Színház tagja, azelőtt pedig éveken át Szeged ünnepelt primadonnájára.

Sivó Mária, drámai hősnő. A Magyar Színházban aratott sikert. Az „Erzsébet”-ben a címszerepet fogja játszani.

Keleti Aranka, táncos szubrett. Kolozsváron éveken keresztül szép sikerei voltak, majd az anyaország legelső színházi színpadán játszott.

Komlós Juci, táncos szubrett és énekes naiva. Komlós Vilma, a népszerű „Haecsk” leánya. A Királyi Színház, Magyar Színház és Fővárosi Operett-színház dédelgetett kedvence.

Rupert Dódi, énekes naiva. Nagyváradon az elmúlt hónapokban nagyon megkedveltette magát.

Barthos Csilla, naiva. Szintén váradi tehetség.

D. Kovács József, énekes bonviván. Zengő tenorját a rádióból jól ismerik. A Fővárosi Operett-színház tagja volt.

Weszelény Pál, táncos komikus. Szegeden és legutóbb a Fővárosi Operett-színháznál szerepelt. A magyar filmekből is ismerik.

Nagy Ferenc táncos síheder. Az anyaország nagy vidéki színpadain játszott. Az operettegyüttes mintegy 40 czemélyből áll. Külön meg kell említeni a remekül összehangolt gőrlök és boyok csoportját.

A prózai együttes szervezése még folyamatban van. Két márkás nevet máris megirhatunk: Kamarás Gyula szerelmes színész, a Vígyszínházról és Berczy Géza hős színész, akit az összes budapesti színpadokról a legelőnyösebben ismer a közönség. A Színművészeti Akadémia három tehetséges tagját is leszerződtették.

Az igazgatóság tervbe vette a legismertebb pesti művészek vendégjátékát. A „Földindulás”-ban Páger Antal, az „Elnémult harangok”-ban pedig Kiss Ferenc jön le Váradra.

Atszervezték a zenekart is. A színpadi beállítás pesti divattervező és festő végzi. Az „Erzsébet”-re vadonatúj beállítás készül. Az előadások alatt egyébként a rádió hangképeket fog adni.

Figyelie Halász Imre

szücs üzletét, Nagyvárada, Színház-u. 4

Ahol olcsón és izlően beszerezheti szőrme szükségletét. Pontos kiszolgálás.

Legújabb modellek.

Szorgalmas munka folyik tehát és nagyban készünek a kapunyításra. A város közönsége is lelkesen várja az első premiert. (b. s.)

A színházi iroda közleményei:

Erzsébet

Unnepi megnyitó díszelőadás csütörtökön este 8 órakor

Az Erzsébet című daljáték, amely a csütörtökön újra megnyitójó magyar Szigligeti Színházban kerül bemutatásra, érdekes történelmi időkben játszik. Nagy-Magyarország szabadságharc utáni küzdelmes korszaka, majd az ezt követő kiegyezés boldog éveit vonulnak fel előttünk. Lehetetlen párhuzamot nem vonni a mi huszadik századi szenvedésteli elnyomatásuk és a hetven év előtti sötét szabadságharcot. A drámai feszültséget Szilágyi László, a szövegkönyv írója szerencsés kézzel vegyítette egy bűbájus szerelmi történettel és rengeteg kacagtatóan mulatságos helyzettel. Huszka Jenő, az Erzsébet komponistája, akinek nevéhez annyi nagy siker fűződik, — B. B. herceg, Lili bárónő, Aranyvirág stb. — mind 150-200 előadást értek meg, olyan igazi magyar muzsikát írt hogy egész természetesen találjuk, hogy a budapesti Magyar Színház,

amely ezzel a darabbal nyitotta meg tavalyi szezonját, más darabot nem is játszhatott. Erzsébettel zárta is a színházát. De nemcsak Budapestben, hanem mindenütt, ahol szírehozták, óriási sikert aratott. Reméljük, ez a siker a nagyváradi bemutatón sem fog elmaradni. A színház igazgatósága mindent elkövet, hogy az unnepi bemutatón teljessé tegye, kitűnő szereposztást és remek rendezést nyújt.

Heti műsor:

November 7. csütörtök este 8 óra: Unnepi megnyitó előadás. 1. Himnusz. 2. Dr Farkas István bevezető beszéde. 3. H. Csighy Ella énekszám. 4. Dr. Agyagfalvi-Hegyi István verselése. 5. Erzsébet. Huszka Jenő és Szilágyi László óriási sikerű operettje. Tihanyi Vilmos rendezésében. Szathmáry Endre dirigálásával. Főszerepben: Sivó Mária, Jurik Juci, Jurik Ica, Komlós Juci, T. Pogány Janka, Körössi Juci, Horváth Mici, Kamarán Gyula, D. Kovács József, Nagy Ferenc, Pálffy György, Berengh Béla, Róna Dezső, Barsi Béla, Solti Miklós, Odray, stb. Bérletszűnetben.

Péntek este 8 órakor: Erzsébet, A. bérletben.

Szombat délután fél 6 órakor: Erzsébet.

Szombat este 9 órakor: Nagy Izabella és dr. Palló Imre unnepi magyar daleltje. Zongorakísérettel és cigányzenekarral. Zongorán kísért: Szathmáry Endre, közreműködik Kolozsvári Körössi Bandi cigányzenekarral. Olcsó koncert helyárrakkal.

Vasárnap délután 5 órakor: Erzsébet.

Vasárnap este 9 órakor: Erzsébet.

Hétfő este 8 órakor: Erzsébet, B. bérletben.

Jegyek a fenti előadásokra már válthatók a színház elővételi pénztáránál.

A nagyváradi mozgóképszínházak műsora:

APOLLÓ: A MINISZTER BARÁTJA.
BELVAROSI: HOTEL SACHER.
DORIAN: FEKETE GYEMANTOK.

Apechidetések

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Allást keres

Borbély segéd jó munkás, állást keres. Cim: Attila-u. 59. szám. Nagy.

Szerény igényű jobb nő, kisebb háztartás vezetését vállalja. Cim: a kiadóba.

Keresztény fiatal uriaszony kezdő minőségben, lehetőleg vidéki irodában, alkalmazást keres. Fodor Alice, Nagyvárada, Nilgesztelep, volt Sinaia-u. 29.

Lakás

2 és 3 szobás lakások kiadók, Lukács György-utcán. — Értekezni dr. Dévald iroda. Telefon 24-94.

Nagyállomáshoz közel három szobás, fürdőszobás magánház azonnal kiadó. Cim: volt Dimitrie Comşa 29

Központban 3 és 4 szobás modern lakás kiadó. Hitler Adolf-utca 15.

Két udvari szoba mellékhelyiséggel azonnalra kiadó. Akadémia-u. 4.

Adás-vétel

Modern redőnyös, alig használt gyermekkosci: eladó. — Volt R. Pleseanu 6.

Eladó 1 darab négyszemélyes „Dodge” gyártmányu használt személy autó. Megtekinthet: Matyas király-ut 62.

Juh- és tehénsajtot (gomolyát), vaját, legmagasabb napi árban átvész Biró Turótzem, Nagyvárada, Kossuth Lajos-utca 9. szám.

200-300 darab I. oszt. merinói anya juh eladó, vagy felesbe kiadó. Cim kiadóban.

Különféle

Tisztviselőknöknek, nyugdíjas nöknek, női munkát részletfizetésre készít Mágoriné, Katolikus Kör épület.

Akik magánházat, bérházat vagy bármilyen ingatlan eladni, venni akarnak, forduljanak bizalommal Popovics irodához, Szent János-u. 6.

Szemess tánciskolában új táncanfolyam nyílik. Beiratkozni minden este 7 óratól az iskolában.

Kötött, horgolt ágykabátok, gyermekruhák, fejkötők, sálak raktáron. Gyönyörűen javított szvettert, stb-it. Harisnyatalpalás, szemszedés, kesztyűjavítás Bodánénál, Kossuth-u. 16. Kézimunkauzlet.

1. Ingatlanok adás-vétele. 2. Hosszulejáratu ingatlanközönsök. 3. Bármilyen üzleti tranzakciók eredményes közvetítése. Dr. Klein Ingatlan- és Hiteliroda, Szalárdi-u. 20.

INGATLANT venni, eladni, cserélni akar, forduljon dr. Simonyi ingatlanforgalmi irodához, Nagyvárada, Rákóczi-ut 2.

Női kosztümök és kabátok készülnek a Bach szalonban, Nagyvárada, Szalárdi-utca 16. Előnyös árak! Legújabb szabás! Szép munka!

Ujság-makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
A Szent László-nyomdát igazgatója

Allást nyec

Fiatalléány pénztárhoz felvétetik. Szász, Rákóczi-ut 25.

Magános nő, udvartakarításért lakást kap azonnalra. Cim: v. Popovics-utca 8.

Mindenes főzőnőt keres kis család. Jelenkezni délután 5-től László, Szilágyi Dezső-utca 31.

Elveszett

Elveszett Szarvassoron pénztárca iratokkal és váltóval. Megtaláló jutalom ellenben adja le Keszner, — Szarvas-sor 13.

Elveszett október 31-én este Bémer-tér, Csengery, Kálvária-utca között női arany karkötő. Megtaláló az Erdélyi Bankban magas jutalomba részesül.

Elveszett az Apolló moziban a 3 óras előadásban egy nerzutánzat. Megtaláló keretik adja a Papr drogériába 300 lei jutalom ellenében.